

Rusai paskandino dešimtį priešų laivų

200.000 nelaisvių suėmė vokiečiai vien tik Rumunijoje

Nepaprastas Christianijos socialistų laimėjimas

Už 1 milijardą dolerių išgabenta jau amunicijos Europon iš Suv. Valstijų

RUSAI PASKANDINO 10 PRIEŠŲ LAIVŲ.

PETROGRADAS, sausio 23. — Rusų oficialis pranešimas sako: "Juodojoje jūroje mūsų submarinos paskandino vieną priešų laivą ir devynis sknerius netoli Bosforo."

200,000 NELAISVIŲ SUĖMĖ VOKIEČIAI RUMUNIJOS.

BERLINAS, sausio 23. — Pranešama, kad skaitlius nelaisvių suimtųjų Rumunijos karės fronte, jau viršijęs 200,000 žmonių.

NEPAPRASTAS SOCIALISTŲ LAIMEJIMAS.

CHRISTIANIJA (Norvegija). — Christianijos miesto Taryboje iš 84 vietų socialistai paskutiniuose rinkimuose laimėjo 42 vietas. Kitas vietas pasidalinta sekamai: 37 teko konservatoriams, o 5 radikalams.

Iki šiol Christianiją valdė konservatoriai. Bet gyveno brangumas privertė žmones atiduoti savo balsus socialistams, iš kurių jie tikisi sulauksią reguliavimą višokių reikmenų kainų. Reikiama, sunkioj valandoj žmonės kreipiasi prie socialistų.

UŽ \$1,000,000,000 išgabenta amunicijos į Europą.

WASHINGTONAS, sausio 23. — Iš Amerikos į Europą išgabenta amunicija nuo karės pradžios iki šiam laikui jau daugiau kaip už vieną milijardą dolerių.

SUBMARINOS NYKSTUKAI.

DETROIT, sausio 23. — Henry Ford sako, kad naujos submarinos, pasižymėjusios tuo, kad jos yra nelygiant nykštukai, palyginus jas su kitais kariškais laivais, panaikins, girdi, karės. Joms pradėjus veikti ištikrųjų nebeapsimokės budavoti didžiųjų kariškų laivų. Tos mažosios submarinos yra ne ilgesnės, kaip 18 pėdų. Pataikyti todėl į jas išdoly, arba kad iš arčiau, dėl jų mažumo sunku. Todėl jos gali pristartinti lengviau prie kokių laivų ir torpeduoti jį.

PREZIDENTO WILSONO TAIKOS LYGOS PUNKTAI.

WASHINGTONAS, sausio 23. — Prez. Wilsonas kalbėjo Suv. Valstijų Senate apie tai, kokiomis išlygomis Suv. Valstijos įstotų į lygą taikos įvykdimui Europoje. Tos išlygos esančios sekamos:

2.—Taika turi būti be pergalės, t. y. susitaikyti kariaujančieji turi kaip lygus su lygiais.

3.—Kad lyga neprivalo daryt skirtumų tarp didžiųjų ir mažųjų tautų.

4.—Kad tai privalo būti taika paremta ant principo, kurs pripažįsta, jog visos valdžios aplaikė savo galę iš žmonių. Kad didžiosios tautos nesmaugtų mažųjų, kad be kitko ir Lenkijai būtų pripažinta nepriegulmybė.

5.—Kad būtų visom Europos tautom liuosas išėjimas į jūras.

6.—Pripažinimas absoliutiškos laisvės visiems jūrose.

7.—Kad taika turi pripažinti naują formą Monroedoktrinoms, butent — kad jokia valdžia neprivalo savo valdymosi budo brukti kitom tautom.

CHICAGOS SAVYVALDOS BILIUS ILLINOIS LEGISLATUROJ.

SPRINGFIELD, sausio 23. — Šiandie Medol McCormick įnešė Illinois valstijos atstovų butan bilių, kuria atstovų butan bilių, projektuojantį suteikti Chicagos miestui savivaldą.

AMERIKIEČIAI JAU TRAUKIASI IŠ MEXIKOS

EL PASO, sausio 23. — Jau 2,500 Suv. Valstijų karių, pasiųstų Meksikon, "Villos gaudymui", apleido savo stovyklą ir traukia Suv. Valstijų rubežiaus link.

NEW YORKAS, sausio 23. — Vokiečiai pagavo bevielinio telegrafo pranešimą, kuriame Morgano firma teikė kokias tai informacijas apie anglų ir francūzų piniginius reikalus.

INDUSTRIJOS KOMISIJOS PRANEŠIMAS.

Milžiniškas veikalas jau išspausdintas. Bet išleista tik mažas, palyginamai, skaitliu egzempliorių.

Prezidento Wilsono paskirti Industrijos Santykiams Tyrinėti Komisija turbut bus vienintelė įstaiga, kuri sąžiningai atliko didį ir naudingą darbą. Visa, ką ji nuveikė, ką ji surado savo tyrinėjimais, dabar tapo valdžios lėšomis išspausdinta vienuolikių didelių tomų. Tai milžiniškas veikalas, ir tuo svarbesnis, kad komisijos tyrinėjimais buvo įmanoma bešališkai, ir čia ji bešališkai nušviečia visas Suvienytų Valstijų ekonominio gyvenimo puses.

Keturiolikoj valstijų komisija iškvotė daugiau kaip septynis šimtus liudininkų, tame skaičiui apie 230 pramonininkų ir kapitalo atstovų, 245 darbininkų atstovų, ir 265 šiaip "žmonių iš publikos". Taigi čia surinkta nedžiuga neapsakomos svarbos. Bet gi to enciklopedinio veikalo atspausdinta tik 10 tūkstančių egzempliorių — palyginamai visai nedaug — ir jis bus išdalintas abiejų kongreso butų nariams.

RUSIJOS GYVENTOJAI TROKŠTA TAIKOS.

NEW YORKAS, sausio 23. — Rusijos gyventojai trokšta taikos. Jei taikos greitai nebūs, Rusijos žmonės sukils. Tą išrodinėja ką tik atvykęs iš Rusijos Petrogrado universiteto politiškosios ekonomijos skyriaus profesorius Ivan Chasse. Dumoje, girdi, kiekvienam posėdyj aršiausi ginčai dėl įvairiausių dalykų. Nors šalis to nežino, kadangi nieko o nieko nepraleidžia į platųj pasaulį kariškoji cenzūra.

VOKIETIJA PASKELBS PILNIAUSIĄ BLOKADĄ.

NEW YORKAS, sausio 23. — Pasazieriai, atvykstantys New Yorkan iš Europos tvirtina, kad Vokietija greitai praneš visoms neutralėms šalims, jog ji paskelbs pilną blokadą Anglijos portams. Šimtai minų jau išmėtyta aplinkui Anglijos portus. Naujos submarinos bus paleistos į jūras nuo 1 dienos vasario mėnesio.

MAISTO STOKA VIS LABIAU JAUČIAMA VOKIETIJOJ.

LONDONAS, sausio 23. — Stoka maisto vis labiau jaučiama Vokietijoje, ir ypač Berline. Anot vokiečių laikraščių laikotarpjy nuo 23 iki 28 d. gruodžio 1916 m., didžiausia porcija maisto išduota vienam žmogui Berline buvo trys svarai bulvių ir keturi svarai kopustų.

TIK DU VALGIAI PIETUMS.

LYONS (Francija), sausio 23. — Visur kalbama, ma, kad Vokietijoje stoka maisto. Matyt betgi, kad ir pas talkininkus maisto dalykai ne geriau stovi. Štai Lyons'e (Francijoje) miesto taryba nutarė išleisti paliepmą, draudžiantį restoranams duoti vienai ypatai pietum, vakarienei ar pusryčiams daugiau kaip du valgiu ant syk.

300 SUBMARINŲ SKANDINS TALKININKŲ LAIVUS.

BERLINAS, sausio 23. — Nuo 1 d. vasario mėnesio apie 300 vokiečių submarinų bus pasiųsta į jūras skandinti talkininkų pirklybinių laivų. Dar niekuomet tokio didelio pojuriuio laivyno neturėjo vokiečiai. Jie tikisi, kad dabar tai jau tikrai pavyks sustabdyti visą talkininkų pirklybą su Amerika ir kitomis neutralėmis šalimis.

CARO KALBA.

PETROGRADAS, sausio 23. — Rusijos caras kreipėsi su spyčium į naujai paskirtą Rusijos ministerių tarybos pirmininką, kunigaikštį Goliciną, nurodydamas, kad šiuo laiku tasai turi pašvesti kuodaugiausia energijos aprūpinimui rusų armijos visu-kup reikalingu karės vedimui. Well, matyt, kad rusams vėl trumpa sukarės reikmenimis, jei ir caras jau rupinasi tuo reikalu.

MILIUKOVAS IR JUODAŠIMČIAI.

PETROGRADAS. — Daug dabar kalbama apie pasklydusias nepersenai žinias, kad juodašimčiai kėsėsi nužudyti kadetų partijos vadą P. Miliukovą. Kairurie žinioms apie juodašimčių užmanymą netiki, kiti-gi sako, jog tai labai galimas daktas, nes juk nužudė jie (t. y. juodašimčiai) Hercensteiną, ir Jollosą. Miliukovas praneša, kad paskui jį pradėję sekioti kokie tai intartini žmonės, kad tokios pasabejotinos ypatos dabojančios jo butą ir t. t.

AMERIKOS KAPITALISTU PATRIOTISKUMAS.

WASHINGTONAS, sausio 23. — Anglų firmos, išdirbančios amuniciją, apsiėmė padirbti Suv. Valst armijai šovinių \$200 kiekvieną šovinį pigiau, negu kad reikalavo Amerikos firmos. Ot ir kapitalistų patriotiškumas.

WASHINGTONAS, sausio 23. — Anglų firmos, išdirbančios amuniciją, apsiėmė padirbti Suv. Valst armijai šovinių \$200 kiekvieną šovinį pigiau, negu kad reikalavo Amerikos firmos. Ot ir kapitalistų patriotiškumas.

WASHINGTONAS, sausio 23. — Suv. Valstijų užrubežinių reikalų departamentas kreipėsi į Meksikos valdžią su atsišaukimu pasi-gailėti dviejų katalikų kunigų, sugautų netoli Meksikos ir apkaltintų maišto kėlime (tur-but jie priklausė prie Villos banditų).

Užrubežinių reikalų departamentas užsistojo už kunigus ir prašo dovanoti jiems gyvastį. Žinoma, ne blogas tai darbas. Bet ar girdėjo kas nors, kad tasai departamentas būtų užsistojęs už kokį nors revoliucionierių, ne kunigą.

PASKANDINTA DAR DU LAIVAI.

LONDONAS, sausio 23. — Paskandinta vienas japonų, kitas anglų pirklybinis laivas.

VILLISTAI SUMUŠTI PRIE PARRAL.

CHIHUAHUA, sausio 23. — Banda villistų tapo sumušta netoli Parral.

AMSTERDAM, sausio 23. — Iš Austrijos aplaikyta žinių, jog geležinkelio nelaimėje užmušta 40 žmonių.

DUBUQUE, Iowa, sausio 23. — Dubuque ir apeliinkės sudrebėjo nuo didelio sutrenkimo. Spėjama, kad tai buvęs ar požeminis užgavimas, arba sutrenkimas nuo nupuolusio žemėn meteoro.

NERAMUMAI PETROGRADE.

Laikraštis "Novy Mir" praneša, kad 17 spalį praejusiu metų Petrograde ištikę demonstracijos. Kareiviai atsiskak šaudyti darbininkus. Apie šimtas kareivių delei to atiduota kariškam teismui. 25 spalį demonstracijos atsikartojo.

KAS PELNOSI IŠ KARĖS.

TULA, (Rusijoj). — 1913 m. Tulos plieno liejimo fabrikas davė 2,800 tūkstančių rublių gryno pelno. O 1915-16 m. tasai pats fabrikas davė savo šeimyninkams gryno pelno jau 15,000,000 rublių. Tokie pat pelnai iš karės tenka ir kitiems fabrikams.

MILIUKOVAS IR JUODAŠIMČIAI.

PETROGRADAS. — Daug dabar kalbama apie pasklydusias nepersenai žinias, kad juodašimčiai kėsėsi nužudyti kadetų partijos vadą P. Miliukovą. Kairurie žinioms apie juodašimčių užmanymą netiki, kiti-gi sako, jog tai labai galimas daktas, nes juk nužudė jie (t. y. juodašimčiai) Hercensteiną, ir Jollosą. Miliukovas praneša, kad paskui jį pradėję sekioti kokie tai intartini žmonės, kad tokios pasabejotinos ypatos dabojančios jo butą ir t. t.

AMERIKOS KAPITALISTU PATRIOTISKUMAS.

WASHINGTONAS, sausio 23. — Anglų firmos, išdirbančios amuniciją, apsiėmė padirbti Suv. Valst armijai šovinių \$200 kiekvieną šovinį pigiau, negu kad reikalavo Amerikos firmos. Ot ir kapitalistų patriotiškumas.

WASHINGTONAS, sausio 23. — Anglų firmos, išdirbančios amuniciją, apsiėmė padirbti Suv. Valst armijai šovinių \$200 kiekvieną šovinį pigiau, negu kad reikalavo Amerikos firmos. Ot ir kapitalistų patriotiškumas.

WASHINGTONAS, sausio 23. — Suv. Valstijų užrubežinių reikalų departamentas kreipėsi į Meksikos valdžią su atsišaukimu pasi-gailėti dviejų katalikų kunigų, sugautų netoli Meksikos ir apkaltintų maišto kėlime (tur-but jie priklausė prie Villos banditų).

Užrubežinių reikalų departamentas užsistojo už kunigus ir prašo dovanoti jiems gyvastį. Žinoma, ne blogas tai darbas. Bet ar girdėjo kas nors, kad tasai departamentas būtų užsistojęs už kokį nors revoliucionierių, ne kunigą.

PASKANDINTA DAR DU LAIVAI.

LONDONAS, sausio 23. — Paskandinta vienas japonų, kitas anglų pirklybinis laivas.

VILLISTAI SUMUŠTI PRIE PARRAL.

CHIHUAHUA, sausio 23. — Banda villistų tapo sumušta netoli Parral.

AMSTERDAM, sausio 23. — Iš Austrijos aplaikyta žinių, jog geležinkelio nelaimėje užmušta 40 žmonių.

DUBUQUE, Iowa, sausio 23. — Dubuque ir apeliinkės sudrebėjo nuo didelio sutrenkimo. Spėjama, kad tai buvęs ar požeminis užgavimas, arba sutrenkimas nuo nupuolusio žemėn meteoro.

VEL NESUSIPRATIMAI SU GRAIKIJA.

LONDONAS, sausio 23. — Žinios apie anglų nusitarimą užgriebti graikų pirklybinius laivus gresia pavojum pertraukimo ryšių, o gal ir kare tarp talkininkų ir Graikijos. Šiuo laiku vien tik Anglijos uostuose randasi graikų laivų apie 700,000 tonų intalpos. Tuos laivus anglai mano panaudoti talkininkų reikalams, bet plaukios jie po revoliucijinės graikų valdžios vėliava. Po ta vėliava jie plaukios net jeigu kiltų karė tarp talkininkų ir Graikijos.

DU ŽUVO UGNYJE.

BRAINERD, Minn., sausio 23. — Gaisras Antlers viešbutjy pridarė \$50,000 nuostolių turtu. Du žmonės prapuolė. Manoma, kad jie bus sudegę.

VOKIEČIAI NEBEJKANDA PRIE VERDUNO.

PARYŽIUS, sausio 23. — Dvi netikėtas atakas padarė vokiečiai ant francūzų linijų Verduno fronte, kairioju mūsų upės pakraščiu. Jos buvo lengvai atmuštos.

ANGLAI IMA 18 METŲ VAIKUS KARIUOMENĖN

LONDONAS, sausio 23. — Anglijos valdžia šaukia eilėna 18 m. vaikus.

UŽSISTOJA UŽ KATALIKŲ KUNIGUS.

WASHINGTONAS, sausio 23. — Suv. Valstijų užrubežinių reikalų departamentas kreipėsi į Meksikos valdžią su atsišaukimu pasi-gailėti dviejų katalikų kunigų, sugautų netoli Meksikos ir apkaltintų maišto kėlime (tur-but jie priklausė prie Villos banditų).

Užrubežinių reikalų departamentas užsistojo už kunigus ir prašo dovanoti jiems gyvastį. Žinoma, ne blogas tai darbas. Bet ar girdėjo kas nors, kad tasai departamentas būtų užsistojęs už kokį nors revoliucionierių, ne kunigą.

PASKANDINTA DAR DU LAIVAI.

LONDONAS, sausio 23. — Paskandinta vienas japonų, kitas anglų pirklybinis laivas.

VILLISTAI SUMUŠTI PRIE PARRAL.

CHIHUAHUA, sausio 23. — Banda villistų tapo sumušta netoli Parral.

AMSTERDAM, sausio 23. — Iš Austrijos aplaikyta žinių, jog geležinkelio nelaimėje užmušta 40 žmonių.

DUBUQUE, Iowa, sausio 23. — Dubuque ir apeliinkės sudrebėjo nuo didelio sutrenkimo. Spėjama, kad tai buvęs ar požeminis užgavimas, arba sutrenkimas nuo nupuolusio žemėn meteoro.

PERMAINOS AMERIKOS DIPLOMATŲ EILĖSE.

WASHINGTONAS, sausio 23. — Nuo ateinančio kovo 4 dienos, t. y. pradėdant antro prezidentavimo terminą Wilsonas, buk ketinas pakeisti dideles permainas Suv. Valstijų diplomatų tarype. Jisai, sakoma, permainysias ambasadorius, o taipgi viršininkus įvairių komisijų.

Eina gandas, nors neoficialis, kad ambasadoriumi į Londoną prez. Wilsonas manas pasiųsti dabartinį užrubežinių reikalų sekretorių Lansingą vieton esančio ten Page.

Prezidentas sakoma skirsias sekamam terminui į atsakomybės reikalaujancias vietas diplomatus ne pagal jų rangą, bet vadovaudamosi jų gabumais.

LONDONO EKSPLOZIJOS ŽUVO APIE 300 ŽMONIŲ.

LONDONAS, sausio 23. — Skaitlius aukų, žuvusių milžiniškoj amunicijos eksplozijoje viename Londono priemiesių, siekia apie 300 vien užmuštais. O kiek sužeista, kiek nuostolių turtu?

EKSPLOZIJA.

CHANTANQUA, Kansas, 23. — Eksplozdavo 1200 kvo rty nitroglycerino. Žuvo vienas žmogus. Eksplozija jausta už 20 mylių.

30 dienų kalėjimo už gimdymo kontroliavimo skelbimą.

NEW YORK, sausio 23. — Mrs. E. Byrne, žinomos gimdymo kontroliavimo skelbėjos Mrs. Sanger sesuo, tapo nuteista 30 dienų kalėjimui už skelbimą gimdymo kontroliavimo idejų. Ji užreikšė, kad kalėjime ji paskelbsianti bado streiką.

NEW YORKAS, Areštuo tas kunigas. Kaltinamas pardavinėjimu narkotikų (svaiginančių) vaistų. Išleistas po \$500 bandu.

BOSTONAS, sausio 23. — Garsusis pamokslininkas Billy Sunday uždirbo Bostone \$50,828.

NEW YORKAS, sausio 23. — Belgų šelpimo draugijos prezidentas H. C. Hoover nurodo, kad belgų šelpimui dar metus laiko reikalinga bus dar \$150,000,000.

ST. LOUIS, sausio 22. — Tapo atidarytas formaliai naujas tiltas per Mississippi upę, kaštavęs apie \$6,000,000.

75 ARKLIAI SUDEGĖ. OMALESK, sausio 23. — Sudegė arklydė ir automobilų daržinė. Sudegė kartu 75 arkliai ir 15 automobilių.

RYMAS, sausio 23. — Italai sumušė Tripoli sukilėlius. Apie 120 jų užmušta, — virš 300 sužeista.

Mačiau Pragarą.

Mačiau aš pragarą... Mačiau pragarą visoje jo baisumoje... Mačiau pragarą, kokio aš, nors svajotojas, bet niekuomet neįstengiau sau įsivaizdinti, ir kurio neįstengs sau įsivaizdinti niekas... Žmonių jausmai perbūki ir kalba netobula, idant išreikšti žodžiais pragaro baisybę, kurią aš mačiau... negu tik šepetukas artisto-gyventojas su nepaprastai išvystyta fantazija įstengtu ant baltos drobės su pagelbą dažu atvaizdinti nors menką dalį tos baisybės, kurią aš mačiau... Visos baisybės ir slaptybės pilnos mano matušės pasakos, įpasakotos man, mano vaikystės dienose, yra niekai prieš baisybą pragaro, kurį aš mačiau... Aš mačiau mirties demoną, siaučiantį prieš mane už manęs ir šale manęs... Aš mačiau, kaip tas demonas baisybais savo pirštais stengėsi sugriebti sugnaužti mano gyvybę ir tukstančius man panašius gyvūnų, vadinamų — žmonėmis... Aš girdėjau nežmonišką staigumą mirties baimės apimtų žmonių, bėgančių į visas šalis, kur keturi vėjai pučia... Mačiau alps-tančias motinas... Mačiau gatvėse pusuogius, basus sušalusius kūdikius, kurių ašaros ir cypimai veria kiekiausia širdį... Drebejo žemė... Viskas aplinkui siurbavo, liuliavo ir griuvo... Dangus apimtas raudona pašvaiste, tartum rodė savo patį žmogų, kuris, stumiamas piktos valios, pranaudojo protą tvėrimui pragaro ant žemės...

Skaitytojas jau, turbūt, supranta, kad aš turiu omenyje eksploziją amunicijos dirbtuvėse Kingsland, N. J. Bet pirm negu kalbėti apie pačią eksploziją, galimas priežastis, pagimdžiusias ją ir baisybą pasekmes, aš noriu supažindinti skaitytoją nors trumpais brūkšniais su mūsų dirbtuvės istorija, su darbo bėdų, su ta intaka, kurią padarė dirbtuvė į miestelį Kingland ekonomijos žvilgsniu, su nekuriais nuotikiais; su darbo sąlygomis ir su nekuriais dirbtuvės "bosų" įpročiais, kurie turėjo šiekį ar tokią visuomenišką reikšmę, o paskui jau pereiti prie eksplozijos pasekmių, nuostolių ir tt.

1915 m. rusų valdžia padarė kontraktą su "Canadian Car and Foundry Co" ant padirbimo 5 milijonų šovinių 2.5 milijonų colų šrapnelių ir tiek pat granatų. Šis užsakymas siekė virš 100 milijonų dol. Pabaigoje 1915 metų Canadian Car and Foundry Co. nupirko 70 akrų žemės plotą pelkėse, kurios skiria didįjį New Yorką nuo Kingsland, N. J., ir pradėjo statydinti dirbtuvę. Milijonai dolerių buvo paleisti darban. Ne dienomis, bet valandomis augo milžiniški paviljonai-budinkas, sandėliai, ofisai, restoranai, garažai, elektros ir garo stotys, telefono stotys, centralis apšildymas. Tęsėsi cimentu išpilti keliai, privesti geležinkeliai, vanduo, paleisti elektrotroakai ir kitos modernios naujybės... Vienu žodžiu — milijonai čia parodė

savo stebėtiną galę. Pelkės, kame tik laukiniai paukščiai lizdus savo suko, kame žmogus koją retai tepastatydavo, dabar virto į gyviausią darbavietę. Darbas virė dieną ir naktį. Dieną ir naktį buvo gaminami pragarai ir frankai, kuriais įtužusios Europos tautos naikino pačios save, savo kultūros įstaigas, savo augštos civilizacijos žiedus! Bet kam galvoje buvo Europa su josios tautomis ir civilizacija? Bile tik čia žydėjo "prosperity" — dygo kaip grybai po lietaus nauji namai, steigėsi naujos krautuvės, skolose sulindę biznierių momentaliai išlindo iš jų ir dėjo tukstančius į banką. Ir gal ne vienas širdyje meldėsi, idant kuolgiausia karė prasitęstų ir kuolgiausiai būtų gaminami mirties įrankiai...

Darbo sąlygos mūsų dirbtuvėje buvo nepergeriausios. Prie darbo, kame sveikatai negresia pavojus, mokėjo nuo 30 centų iki 32,35 ar 36; departamentuose, kame tuščias granatas pripildydavo su TNT, mokėjo po 40, 50 60 ir rodos 70 centų į valandą. Kad skaitytojui neišrodytu, jog tai dangaus karalystė, aš tuojuos paaiškinsiu, ką reiškia TNT, ir kokią intelmę jis padaro į žmogaus sveikatą.

TNT tai yra geltoni kristalai, susidedantys iš 25 % sieros, tiek pat procentų azotinės rūgšties ir 50 proc. kitokių aštrių chemikalų (receptas dingio dirbtuvėje ir viso čia negaliu paduoti) skirtumas tarpe dinamito ir TNT yra tik tame, jog dinamitas plyšta nuo sutrenkimo o TNT vien nuo detonacijos. (Plyšta ir nuo karštos ugnies, bet su daug mažesne spēka, kaip nuo detonacijos). Spėka dinamito ir TNT yra ta pati. Šildant tam tikruose katiluose, prie žinomos temperatūros TNT ištirpsta į rausvą tirštą skystimą, išduodantį aštrų kvapą, kuriuo ir pripildoma granatas. Kuomet skystimas atvėsta, jis pasidaro kietas, kaip akmuo. Tuomet granatos eina į kitą departamentą, kame su paprastais mašinapės "drill pressais" išgręžia žinomo storumo ir gilumo skydes del detonatorio. Dabar lieka užsukt galvutę, isukt detonatorių ir granatą gatava. Kaip jau augščiau minėjau, TNT tirpstant išeina gazai. Tie gazai, o gręžimo skylių departamentuose iš TNT dulkės, ir užmuša žmogų.

Darbininkas padirbėjęs čia kokius 6 mėnesius, nors ir drūčiausias, tankiausia atsi-sveikina su šiuo pasauliu... Laimė, jeigu išvarė arba susiprato pats anksčiau išeiti, o jeigu užbuvo, — mirtis neišvengta. Tarnystės ir žingeidumo dėlei, aš tankiai pereidavau per tuos baisybų departamentus ir tēmydavau ten pageltonavusius gyvus nabašnikus su kaukėmis ant nosų, kurie ramiai, kaip avinėliai aukavo savo gyvastis už duonos kąsnį ir nuožmaus dolerio skambėtojų... Atsimenu, rodos, gegužės mėnesį, vienas darbininkas krito prie mašinos... ir

atidavė Dievui dušią, o ant-ras ant rytojaus mirė namuose. Pjaustymas lavonų parodė baisų faktą. — Jų skilviai ir viduriai buvo pilni TNT! Truko tik detonatoriaus, idant da gyviems buntant tuos nelaimingus žmones pavertus į baisybą-sias bombas! Išrodo lyg pasaka — bet faktas lieka faktas! O ką-gi padarė kompanija? Labai daug! — Ji davė numirusio (to, kuris mirė dirbtuvėje. Šeimynai-gi to, kuris mirė namuose, nežinau kiek davė) šeimynai 200 dolerių ir da paleidusi ofiso klerkus padarė kolekta iš darbininkų (tai malonė!) Ir ką pasakysite? Darbininkai pasirodė jautresni už kompaniją, nes suaukavo apie \$300. Idant išvengus reikalo su teismu ir valdžia, kompanija intaisė šiokių tokių pagerinimų — įvedė ventiliaciją, padarė užuovę ventiliaciją, padarė gelbėto, žmonės mirė... Bet kas čia per bėda? — Jog žmonių daug... Šimtą pasamdėdavo prie vieno vartų, ir šimtą išvadydavo pro kitus... Užtaigi nesterbėtinai, jeigu darbininkų tarpe nebuvo jokio solidarumo, jokios organizacijos. Samdydavo-gi pačius tamsius elementus. Kuomet paimdavo žmogų į ofisą užrašyti, tai neklausdavo jo, ar jis moka dirbti, ar jis gali, ar jis myli dirbti, bet klausdavo ar jis eina bažnyčion, (Lai buna gėda visai Amerikai!) ar tiki į Dievą, ar nešioja kryželį, kokioj gatvėj randasi bažnyčia, kurią jis lanko ir kaip kunigo vardas.

— Amen! Toliau nėra kur eiti! Ant kiek man teko patirti, panašų kvotimą apie dievotumą, bažnyčią, kunigą reikia išlaikyti ir kitose amunicijos dirbtuvėse — kaip antai Keanilworth ir Parlin, N. J. Delko taip yra daroma? Gal manote palaikymui smunkančio tikėjimo? Ne!

Kiekvienas fabrikantas gerai žino, kad tik tamsus darbininkas nestreikus, tik tamsus darbininkas bus paklusnus. O tokiu tamsiu darbininku kaip tik ir yra aklaiki tikintys žmogus. Štai kodėl yra užduodami klausimai apie Dievą, bažnyčią ir tt. Tai dar vienas faktas tikėjimo bankruto. Tai dar vienas faktas, jog tikėjimas, valdžia ir kapitalas yra trys neįjungiami draugai — ar ba vienas dievas 3-se "asabose"!

Taip dalykai klostosi iki sausio 11, 1917 metų, kuomet įvyko eksplozija. Darbas

ėjo jau visai prie galo. Nes paskutiniu laiku viskas taip gerai buvo pastatyta, jog dirbtuvė įstengdavo užpildyti iki 44 tukstančių granatų į parą! Sausio 11 dieną apie 4 valandą po pietų, aš kaip ir paprastai, sėdėjau savo ofise prie stalo besvajodamas apie praėjusius ir busimus gerus dalykus... Tik staiga užgirdau lermą bėgančių per kiemą darbininkų. Kuomet aš pravėriau ofiso duris, tai pusė milžiniško ru-mo jau skendo juoduose dūmuose... Nieko nelaukdamas aš užtrenkiau duris ir pradėjau rengties. Apsivilkau švarku, ploščiu, užsimoviau pirštines ir vėl pravėriau duris, idant išeiti laukan, ir tik dabar pamatė, kaip daug aš rizikavau! Juodi kartūs dumai momentaliai pripildė ofisą ir apsiutė mane iš visų pusių. Aš leidausi prie durų ir laimingai jas pasiekiau. Užpakalį manęs pasigirdo trenksmas... Aš išbėgau, turbūt, paskutinis. Ir tik dabar atsiminiau, jog mūsų ruime buvo sudėta apie 100-000 užtaisytų granatų, tiek pat šale ruimo stovėjo sukrauta vagonuose. Kuomet išėjau ant kiemo kelias išėjimo link vartų buvo atkirstas pastatyti ant kelio traukiniu. Aš pasileidau lįsti tarpe vagonų ir per vagonus. Sprogimai girdėsi vis tankiau ir tankiau, virdami į peklišką kanonadą. Drebejo žemė. Aplinkui granatos krito, kaip lietus. Aš dasigavau iki kaimyniškos vagonų fabrikos kiemo, o iš čia jau buvo atviras kelias į namus. Pasikėlęs į kabiną aš atsigrėjau atgal. Ir kas aprašys tą vaizdą! Balti liepsnos kamuliai kilo į augštą. Šimtais, tukstančiais zimbė ir visos šalys degančios granatos, palikdamos šviesius kelionės siulus... Žmonės bėgo kur kojos neša, per pelkes, per balas — gelbėjosi kaip kas išmanė. Pradėjus temti, dangus pasirvuo raudono gaisro parva ir vaizdas darėsi dar baisesnis. Miestelį kil-dar neapsakoma panika. Moters klykė rėkė: "... Mano sunus", "mano vyras", "mano brolis". Ir niekas jų negalėjo nuraminti. Veltui buvo tvirtinimai ir raminti-mai, jog visi išbėgo gyvi. Niekas negelbėjo. Ir taip tęsėsi ištisą naktį. Šimtai automobilių, tukstančiai pėsčiųjų skubinosi į katastrofos vietą. Mat tokių vaizdų retai tepasitaiko matyti... Nesnaudė ir vagis, oferistai... Policijai pavyko suimti arti 20 dušių...

Ant rytojaus, kuomet nuėjau į katastrofos vietą, aš negalėjau ją pažinti. Iš didelės fabrikos beliko vos trys budinkai. Artimieji prie fabrikos namai be langų, stogai, sienos, kaip sietas, — prisiėsi nugriauti... Tvoros suskaldytos, sudaužytos. O gatvė, vedanti dirbtuvėn, nugrišta plieno skeveldomis ir čielomis granatomis — koki-jai vietos nėra. Taip pat ir vieta, kame stovėjo fabrikas, plienu storai nuklota. Vietomis ruksta dumai. Ret karšiais vukur tai kitur sprogsta granata, pakeldama į augštį dūmų ir pelenų stulpą...

Priežastis, pagimdžiusios eksploziją, gali būti dvi — šnipas arba elektromotorai, kurie nebuvo užtektinai dabojami ir neretai išduodavo kibirkštis.

Nuostolių padaryta apie 20 milijonų dol. Žuvo virš milijono granatų, 500,000 detonatorių, daugybė vagonų ir kitokio gero.

Užmuštų, rodos, nebus... O jeigu ir bus tai nedaugiau 2-3. Kol-kas negalima patirti. Tuomet patirsim, kada nebesugrįs į namus...

Kas atsakys už nuostolius — kompanija ar rusų valdžia — parodys ateitis.

P. K.—as.

VYRAI!

Nepadarę klaidos

Gal but jus emėte vaistus arba gydytės pas doktorus, kurie neįstengė užbaigti gy-mą del stoks jūsų gydymo simptomų vietoje nuodugniau patikrinimo svarbiausios ligos.

As neįsidedu ant senos metodos pažinimo ligos, barškimo, krutinis, palicimo pulso, žinėjimo ir liežuvi ir tt. As varioju įvairius išradimus, mechaniskus ir elektriskus mašinas ir dargi X-ray kuomet reikalinga. As nepasijau, as išsigilini į patį kėblumą.

Jeigu jus turit skausmus, pulsus gleivėje arba kraujų slauime, pusles uždegimą, su-stojimą, arba katarg, užkrėti-mą inkstų, jus nusilebėsit pasiekiantis mano variojimo ir specialio gydymo būdo. Jeigu jus esate silpnas, nuiludes, be vilties, turite silpną atmin-tį, stoka ambicijos, širdies ausima, galvos skaudėjimą, nykima, kaip pasakė por-zenigmo sveikatos fiesu, jus negaishukite laiko įgilimui teisingo gydymo.

Mano motto: geriausias gydymas už prieinamus kainas. Neapsileisk nepasitaręs pirma su manimi. As sutvarkiau mokesčio sistemą, kuri daleis kiekvienam žmogui pasinau-doti mano patarnavimų. Ne-leisk pinigiskai medegai buti priežastis šalinties, kadangi tas galima sutaisyti jusu par-namumui.

Atleikite tuojais jei esate keblame padėjime.

Telraimasis, examinačia ir patarimas — visai dykai.

Valandos: 9 rtyo iki 8 vakare. Nedėldienais: 9 iki 12 diena.

DR. C. R. LAYTON

14 So. Halsted St. arti Madison St., Sekantis prie Mid-City Bank Building. Visas 2-ras augštas. Chicago.

Kareiviai traukia kanuolę tinkamom vieton, kalnuose.

DIDELIS TEATRAS

Rengia SOCIALISTŲ DAILES RATES, įvyks

Subatoje, Sausio-Jan. 26 d., 1917

FRANK ir JAMES SVET., 23rd ir Lake gatvės, Melrose Park, Ill.

Scenoje statoma 1 rty vėlinių Br. Vargso drama: "GADYNES ZAIZDOS"

Pradžia 7 val vakare. Uždanga pasikels lygiai 8 valandą.

Tikietai: 35 ir 50c porai; ant sokių 25c porai.

Šitas veikalas yra labai indomus. Jį sulos gabiausi artistai. Sokiai tēsis iki 1 valandos. Gries puiki orkestra J. Balako, Kvečia visus jaunikačius ir mergaites, jaunus ir senus. D. R. Komitetas.

RISTYNĖS.

Didelės ristynės įvyks Subatoje,

Sausio 27 d. Malinausko-Grincevičiaus svet., 1843 S. Halsted str. 8:30

val. vakare. Inžanga 35 ir 50c ypatai.

Risis Juoz. Bancevičius, geriausias lietuvių čempionas su Stock-

ard Tiger (du metu atgal jiedu ristos bažnytinėje svetainėje ant 18

tos gatvės, o dabar jiedu vėl risis už savo tikrus pinigūs). Antra pora

risis: Kaz. Alelinas — jaunas ristikas — lietuvis su John Bauer —

serbu. Young Bill su Justinu Kle-vu. Bill Yaras su Vladu Petrick.

Teisėjas Juozapas Simkus. Lietuviai klubiečiai suliks svetintaučius. Tė-

mykite kurie kuriuos paris.

SKAITYKITE IR PLATINKITE "NAUJIENOS."

P. VAITIEKUNAS, "Naujienu" ke-

liaujantis agentas, yra įgaliotas "N."

Administracijos rinkti prenumeratas

"Naujienuoms." Dabartiniu laiku važ-

nėja po Omaha, Nebr. ir Sioux City, Ia.

"Naujienu" Administracija.

VYRU LIGOS

J EIGU Jus kenčiate nuo tulų privatiškų ligų,

jus turit pasiduoti į rankas specialisto, vieno,

kuris turėjo metus patyrimo ir pasekmingas

gydymų aštriose ir chroniskose ligose, įvairiose

jų formose. Nė vienas nėra geriau išsirengęs su

teikti jums pasekmes, kurių jus norite už tokią

žemą kainą, kaip galima trumpu laiku. Mano

moksliškos metodos vadovauja, kitos — paseka.

"Ar Jus Turite

Pasekmingai gydymo metodu. Svaltersen (186) ir pascirinas Nourvalsen (191) suteikia be skausmo bei nepaprastumo.

GOROHRHOEA. Išgydoma i kaip galima greičiau metodu. Visi skausmai, paliosuojami ir deprimai sulauki mi ir atsvelami i sveiką stovį suteikiant jums nuostabius pasiekimus.

VARICOCELE. Pradinama be skausmo arba niojimo, be pelio ir kitko skaudė-jimų. Šie išvėdymai kaim sušaukiamas i krava tankiai yra priezastim nuostoi-mo gyvomo, leikite man jus isaiskinti mano suvėzlinę metodą.

PROSTATIC. Pradinama be skausmo arba niojimo, be pelio ir kitko skaudė-jimų. Šie išvėdymai kaim sušaukiamas i krava tankiai yra priezastim nuostoi-mo gyvomo, leikite man jus isaiskinti mano suvėzlinę metodą.

MASTURBACIA. — Jeigu jus kenčiate te nuo pasiekimais įvairius įvairius, pas-tatykit manė tuojais, kuo anksčiau tuo geriau, pirm negu bus perveči.

Mano gydymas gelbsti kuomet kiti nepavydo: jeigu jus nebuvo gydytas, kodėl ne atidaut i rankas specialisto tokiu, kuris turi gerai įrengia ofisą ir patyrimą atlekti jums pasekmes, kury jus norite. Nežinint kaip ligai ir nuo ko jus kenčiate, aš noriu pakviesti jus i mano ofisą ir pavykti jums ką as žaliu jums padaryti. Mano X-ray ezaminacija duoti atidengia stovį, kurio kiti nepasiekia, mano labara-torija ir vaisty skyrus yra prirengtas iki mažiausio matymo i mano ofisą užlikti prietaisus suteikiant jums te patį pasiekimą, kury jus norite. Neleiskite savo pinigų ligiai be įėjimo pasekmių, o nieko nerokojū už pasitarimą ir visą ezaminaciją. Atleikite ir pasiprasokite man savo negales.

DR. WHITNEY

505 So. State St., Kampas Congress St., Prieš Siegel Cooper, CHICAGO.

NORINTIEMS PASINAUDOTI PROGA.

Geriausias grafafonas su dabartinėmis lietuviškomis dainomis, labai pigiai, kurie kreipsis pas mus.

DUODAME DYKAI

20 lietuviškų dainų, 1000 adatų ir albuojų.

Grafafonas tik 20 dol. su gva-rantija ant 10 metų. Tik 20 do-lerių.

Prisijuskite 3 dol. rankpinigių. Likusius užmokėsite prie atsiėmi-mo. Grafafonas su didele truba, pauksutais kraštais, mechani-zmas grafafono geriausias kons-trukcijos, kuri galima užsūti laike grajinimu. Tinka rekordai įvairaus dydžio. Balsą išduoda čystą, kuris girdel balsiai ir aiš-klai. Vietinių mēldžiame atsi-lankyti i mūsų krautuve, kuri atli-daryta nuo 9 val. rtyo iki 10 val. vakaro ir taip pat nedėldienais. Siunčiame dykai katalogas mu-zikališkų instrumentų ant parei-kavimom. Adresuokite:

GREATER NEW YORK PHONOGRAPH CO.

310 Grand Str., New York, N. Y. Dept. N.

GREATER NEW YORK PHONOGRAPH CO.

310 Grand Str., New York, N. Y. Dept. N.

GREATER NEW YORK PHONOGRAPH CO.

310 Grand Str., New York, N. Y. Dept. N.

GREATER NEW YORK PHONOGRAPH CO.

310 Grand Str., New York, N. Y. Dept. N.

GREATER NEW YORK PHONOGRAPH CO.

310 Grand Str., New York, N. Y. Dept. N.

GREATER NEW YORK PHONOGRAPH CO.

310 Grand Str., New York, N. Y. Dept. N.

GREATER NEW YORK PHONOGRAPH CO.

310 Grand Str., New York, N. Y. Dept. N.

GREATER NEW YORK PHONOGRAPH CO.

310 Grand Str., New York, N. Y. Dept. N.

GREATER NEW YORK PHONOGRAPH CO.

310 Grand Str., New York, N. Y. Dept. N.

GREATER NEW YORK PHONOGRAPH CO.

310 Grand Str., New York, N. Y. Dept. N.

GREATER NEW YORK PHONOGRAPH CO.

310 Grand Str., New York, N. Y. Dept. N.

GREATER NEW YORK PHONOGRAPH CO.

310 Grand Str., New York, N. Y. Dept. N.

GREATER NEW YORK PHONOGRAPH CO.

310 Grand Str., New York, N. Y. Dept. N.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

Mūsų korespondentų pranešimai

KENOSHA, WIS.

Sausio 16 d. čia atvyko di-
kš „tautietis“ oratorius pas
A. M. Martus. Kenoshiečiai tai-
s traujo progos išgirsti visokių
indomybių, tariant pono Mar-
taus pasigyrimų. Šioje vietoje
aš pakartosi vieno anglų laik-
raščio recenziją apie „tautietį“
kalbėtojo splytį. Tarp kita-
ko ten sakoma: Nuo liepos 11 d.
iki lapkričio mėn. besigru-
miant dviem milijoniskom armi-
jom, tarpe jų staiga iškilęs kil-
tasirdis daugdagingasai ponas
Martus. Ir jis pasigyręs išgel-
bēt savo šalį — vadovaujant
6000—7000 pabėgėlių. Kuomet
prasidėjus sprendžiamasai mu-
šiai, o tai buvę liepos 10 d., kil-
tasirdis Martus buvęs tik už
pusės mylios nuo besigrumian-
čių armijų. Jo kiltasirdis jau
pačioje pradžioje nuėjus, kad
rusai neatsilaikys. Taip ir bu-
vo kuomet rusai pasakė „duok,
dieve, kojas“ — ir kiltasirdis
Martus... pūstęs padus. Bėgs
nuo nevydony vokiečių su savo
tukstantais pabėgėlių. Ne vie-
noje vietoje jiems tekę ir pasi-
padyti, nes besitraukiantys ru-
sai išardę tiltus...

Kadangi besitraukiant rusų
armijai jie nespėję nieko pasi-
imti (tik prisistatę: ponas
Martus turėjo palikti net savo
pasportą...), tai greitai laiku pri-
stygo maisto. O tie nedorėliai
uklinkinai nedavę. Kas darėti,
reikėjo pasimti tai prievarta
(by force). Girdi, pirma su-
rūšavę tuos neklauzadus ir pa-
sotinę (vandenėlių) save ir arki-
lius vykdavę toliau. Ir taip to-
liau, ir taip toliau.

Neužmiršo tas „tautietis“ ir
socialistų. Tikrai „tautiskai“
iškoneveikė juos. Girdi, socia-
listai nieko daugiau ir nežino,
kaip tik — „maukt rudį“. Ma-
toma, buvęs „viskės“ agentas
turi gerą patyrimą. Sulig tuo
jis ir kitus apkainuoja. Be-
je, stengėsi išlieti savo „tautiš-
ką“ tulžį ir ant p. A. Bulotos.
Tai esą tik vienybės ardytojas
ir daugiau nieko.

Išties, „smart“ vyras tas po-
nas Martus. Jis nei kiek nepri-
simerkia apmelojdamas socia-
listus ir p. Bulotą. Dieve, jam
dėk! Tokia jau ty ponų dora.
Norėjo dar tas kiltasirdis sut-
verti kokią ten korporaciją —
Lietuvai „atstatyti“. Kenoshie-
čiai belgi nėra tokie neišmanė-
liai — neprisidėjo.

Zmonių buvo apie trejetas
ntų. Daugelis jų nepasi-
tenkino pono Martaus pasako-
mis.

Norėjęs žinoti: nejaugi mūsų
„tautietis“ taip „susibostino“?
Dėk! Tokie tokiems pagyrų puo-
ms klaidinti mūsų visuome-
s?

ROCKFORD, ILL.

„Naujienu“ nr. 10 P. Kutra
išdėsto Rockfordo socialistų
griekus. Girdi, socialistai daž-
nai rašo, kad tautininkai Rock-
forde jau baigia vykti ir tt. Bet
kad ir pas juos nėra viskas ge-
rai. Pirmasis negerumas esąs
tame, kad... jų permaža Rock-
forde. Tik klausykite, iš apie
13 šimtų lietuvių prie kuopos
priklauso vos 78 nariai. Nors
jis ir mato, kad socialistų čia
mažai, ir kad tai yra blogas dai-
ktas, vis dėlto pats neįstoja kuo-
pon... Savotiškas žmogus.

Aš tečiau pasakysiu, kad kaip
del tokio Rockfordo vietos socia-
listų kuopa stovi gana gerai.
Tik pažvelgkime į didesniąsias
kolonijas ir pamatysime, kad
daugelyje jų yra kur-kas silpnės-
nių soc. kuopų. Taigi rockfor-
diečiai visai nėra tokie apsilidė-
liai, kokiais juos nori perstatyti
P. Kutra.

Bet, girdi, kuopa silpna dar ir
todel, kad draugai įžėdių ti-

kinėnuosius. Čia p. Kutra apsi-
lenkia su teisybe. Jau keturi
metai kaip aš priklausau prie
minėtos kuopos, taigi turiu ne-
maža patyrimo, ir niekuomet
nesu matęs, kad draugai kuo-
piečiai kur nors būtų nepridera-
mai pasielgę su tikinčiais žmo-
nėmis. Tiesa, tarpusavyj drau-
gai prisimena ir apie tikėjimą.
Bet tai juk visai kas kita. Dis-
kusijas draugų ratelyje, kurie
dažniausia vienukių įsitikinimų
tikėjimo klausimu, juk negali-
ma vadinti įžėdimu „tikybinių
jausmų“. Tą juk turėtų supra-
sti tas rustusis socialistų kriti-
kas!

Suprantama, aš netvirtinu,
kad ve pas mus viskas kuoge-
riausia. Visi mes darome klai-
dų. Ir jeigu jūs jas matote, tai
kodėl neateinate ir neprisidė-
te prie socialistų, kad pataisius
tas klaidas? Ak, mat, — kriti-
kuoti kitų butas ir nebutas klai-
das juk labai lengva! Pasaky-
siu atvirai, jeigu aš norėčiau
tuo patim atsilyginti ir rustui
socialistų „kritikai“ — būtų di-
džiulis vežimas pono „kritiko“
griekų...

Et jau, tie žmonės, kito ak-
se jie mato menkiausi šapelį,
o savose nei rasto!

Antanas iš Naudžių.

ST. JOSEPH, MO.

„Naujienu“ nr. 10 tilpo tulo
Socialisto korespondencija, kur
aprašoma jo neva „pasikalbėji-
mas su aidoblistu.“ Kadangi
toje korespondencijoje pripasa-
kota daug netiesos, tai gerb.
„Naujienu“ redakcija ir man
pavels turėti vieną-kitą žodį.

Pirmiausia, korespondentas
sako netiesą tvirtindamas, buk
jo oponentas užsiuopoles ant A.
F. of L. unijos. Šitą darę kaip
tik pats Socialistas. Jis juk visą
laiką tvirtino, kad unijos esą
niekai, viskas yra tik socialistų
partijoje ir tt. Tuomet jo opo-
nentas ir priminė, kad toks el-
gimasi yra nemoralistiskas, nes
juk visame sviete socialistai pri-
pažįsta, kad darbo unijos geras
daiktas. Visa, ką jie peikia, tai
tik laikinųjų unijų netikusią tak-
tiką ir tt. Tada Socialistas pra-

dėjo — karsčiuotis ir atakuoti I.
W. W. Girdi prie socializmo
tokios unijos busiančios nereik-
alingos ir tt. Jo oponentas at-
sakė, kad tas klausimo neišria,
nes tuo tarpu dar nėra socializ-
mo ir todėl darbininkai privalo
organiznoties į unijas kad pa-
gerinus savo buvį. Tuo ir užsi-
baigė tas garsus „pasikalbėji-
mas“.

Turiu belgi pasakyti, kad So-
cialistas minėdamas pasikalbėji-
me parodė didelį savo nežinoji-
mą soc. mokslo ir... nemanda-
gumą. Taip, išsinekęs apie
karę vienas svečių prisiminė a-
pie Dievą. Tuomet Socialistas
teikėsi visai iškoneveikti jį
(Dievą). Girdi, kodėl jis nesu-
stabdė dabartinės karės? O
todel, kad jis nieko nepajėgia,
— jis šioks ir toks ir tt. Na,
ar taip pridėra elgties? Juk So-
cialistai skelbė ir skelbia, kad
„tikėjimas“ tai privatinis
žmogaus reikalas.“ Taigi tokiu
pasielgimu Socialistas netik ne-
neša gero soc. partijai, bet dagi
blėdį! Argi jis nei to nesupran-
ta.

Apie kitus to Socialistos išva-
džiojimus aš čia nekalbėsiu.
Jau ir iš tų kelių pastabų skai-
tytojai gali spręsti ko verta jo
korespondencija. Girdėjęs.

MAHANAY CITY, PA.

Sausio 16 d. vietinis L. S. F.
skyrus surengė prakalbą ger-
biameis svečiams pp. Bulo-
tams ir Zemaitė. Pirmiausia
kalbėjo gerb. Zemaitė. Nupiešė
Europos karės baisenybes, kas
nemažai sujūdino klausytojus.
Antras kalbėjo A. Bulota —
taipgi apie karę. Prašė aukau-
ti kiek kas išgali naudai nuken-
tėjusių del karės. Paskui buvo
renkama aukos L. S. Fondui.
Surinkta \$71.31. Pagalios ka-
lėdo p-a Al. Bulotienė. Aiškin-
dama apie „Ziburėlio“ draugiją.
Aukų „Ziburėlio“ naudai surin-
kta \$21.20.

Antra atvėju p-as A. Bulota
kalbėjo apie Lietuvos laisvę.
Aiškino kokios laisvės mes, lie-
tuviai, turėtume reikalauti ir tt.
Pagalios prisiminė ir apie mūsų
fondus, kaip jie šelpia padauja-

nėjus ir tt. Žinoma, nekuriems
nepatiko p. Bulotos išvadžioji-
mai, bet trukšmo nekėlė.

Po prakalbos buvo parduoti
jama svečių fotografijos, po 50c.
Parduota už \$3.00. Taigi viso
Mahanay'jui surinkta L. S. F.
ir „Ziburėliui“ \$95.51. Auka-
vusių L. S. F. vardai nutarta pa-
garsinti „Kelcių“ ir „Laisvėi“
o „Ziburėlio“ — „Naujienuose“.

AKRON, O.

Paskutiniuuoju laiku „Nauji-
nuose“ nesimato jokios žinutės iš
šio miesto lietuvių veikimo.
Tai liudyt, kad akroniečiai pa-
liovė veikę. Priešingai, jie vie-
kia daugiau negu iki šiol veikė.
Tik niekas nepraneša. Aš bu-
vau labai apkrutais darbais, to-
del negalėjau nieko „pranešti“.
Dabar nors trumpai paminėsiu,
ką mes veikėme.

Gruodžio 30 d. LSS. 244-tos
kuopos draugai buvo parengę
draugišką vakarienę. Žmonių
dalyvavo apie 80. Pelną (\$2.50)
paskyrė LSS. namui. Nors pel-
no nedaug, bet už tai vakarienę
turėjom gerą.

Sausio 6 d. LSS. 244-ta kuopa
laikė extra susirinkimą. Buvo
tai vienas gyvauusių susirinki-
mų. Nutarta atsisaukti į Ohio
val stijos kuopas, kad susaunks
konferenciją tikslu sutverti ra-
jongą.

Kalbėta taipjau ir apie LSS.
namą. Išrinkta keturi draugai,
kurie rinks namo fondui aukas
kur tik bus galima. Aukas
rinks sekami dragai: K. Mor-
kunas, R. Grigalūnas, S. Rei-
kauskas ir M. Balėvičia. Ten
pat draugai sumetė namo fon-
dai \$17.50. Aukavo šie drau-
gai: R. Grigalūnas \$5, V. Vai-
čiūlis \$3, J. Stehnokis ir K. Jo-
nelius po \$2, S. Reikauskas,
M. Bolevičia, M. L. Balėūnas,
N. Vaitkevičia ir M. Milašaus-
kas po \$1, S. Šarkunas 50c.

Sausio 13 d. LSS. kuopa su-
rengė balių (be svaiginančių
gėrimų). Visas pelnas (apie
\$20.00) paskirta LSS. namui.
Butų daugiau likę pelno, kad
nebut atsitikus nelaimė. Apie
9:30 val. išgirstam, kad kas tai
apačioj rėkia (svetainė randasi
ant 3-čių lubų). Einam žūrėti.
Pasirodė, kad tinkos (nuo lubų)
sukrito čėvėrykų krautuvėn.
Mat senas namas, taigi besokant

atsitrėkė. Tokiu būdu turėjo-
me sustabdyt šokių.

Kada jau nebuvo galima šokti
aš sumaniau paguistioti mote-
ris, kad sutvėrus L. M. P. S. A.
kuopą. Rodosi laureis susipra-
tusiu moterų, kurios karštai tam
pritarė. Tuojiaus tapo sutvėrta
Lietuvių Moterų Prog. Sus. kuo-
pa iš 13-kos narių. Valdymo
išrinkta šios draugės: Prez. A.
Zablockienė, prot. sekr. M. Usz-
cinienė, fin. sekr. B. Balčūni-
nė, izd. N. Morkūnienė. Kuoge-
riausį pasekmių naujai kuo-
pai!

LIVINGSTON, ILL.

Sausio 12 d. čia susitiekavo
„draiveriai“ (išvežiotojai) —
viso apie 10 žmonių. Reikala-
ja algų padidinimo po 38c. į die-
nį. Iki šiol gaudavo po \$3 už 9
val. darbo dieną. Kadangi iki
šiol dažnai „draiveriai“ nesus-
pėdavo išvežti iškasamos anglis
tai kompanija paimdavo iš mai-
nių extra darbininkų ir mokė-
davo po \$3.38. Tada ir „draive-
riai“ nutarė pareikalauti tokios
jau mokesčių.

Kol kas kompanija atsisako
išpildyti „draiverių“ reikalavi-
mų. Bandė prikalbinti angli-
kasių, kad užimtų streikuojan-
čių darbininkų vietas. Šie bel-
gi atsisakė.

Kas keičiausia, unijos valdy-
ba patarė kompanijai, kad ji
išvytų iš miesto streikuojančių
darbininkus! Mat esą sutartį
pažymėta, kad jie neturi teisės
streikuoti. Girdi, už sustaby-
mų kasyklose darbo kiekvienas
streikininkas turi užsimokėti
bausnę — \$10.00. Bet kada-
gi „draiveriai“ savo užmokestį
jau atsiėmę, tai nėra kuo „u-
fainuoti“ tuos neklauzadus...
Vicintėlis kėdais pavartyti.
Bet ir to grąsinimo streikieriai
nėbijo. Taigi kuo visa tai pasi-
bais, nežinau.

Livingstonietis.

Redakcijos Atsakymai

Clinton Vargdienėlei, Clinton,
Ind. Rašantis, apart prama-
nyto vardo turi padėt po raši-
mu dar ir savo tikrąjį varda-
pavarde ir adresą redakcijos
žiniai. Sveika to ucpadarė.
Nedėsiame.

Jurgiuok, Roselande. Tam-
stos raštelio negalime perska-
ityti. Pasilavinkit tamsta kiek
geriau rašyti.

VOKIEČIAI IMA NELAIS- VĖN IR AMERIKIEČIUS.

BERLINAS, sausio 22. —
Vokiečiai oficialiai paskelbė,
kad jie skaitys karės ne-
laisvius visus neutralių ša-
lių gyventojus, kuriuos jie
suims važiuojant ant apgin-
kluotų pirklybinių talkinin-
kų laivų.

Manoma, kad delei tokio
vokiečių nusitarimo vėl ga-
li kilti daug nesmagumų
tarp Vokietijos ir Suv. Val-
stijų.

FRANCIJOJ IVESTA KORČUKĖS ANT CŪKRAUS.

PARYŽIUS, sausio 23. —

Greitu laiku Francijoje e-
krus bus išduodamas pirkė-
jams tik sulig tam tikrų ko-
rėčių.

UZTROŠKO DU KALĖ- JIME.

WAPELLO, sausio 23. —
Shelley Reynolds ir Joseph
Wilson užtroško nuo dumų
kalėjime, kuomet jiedu be-
rukymdami užmigo, o nuo si-
garetų užsidegė matracas,
ant kurio jiedu gulėjo.

Depozitoriai State Bank of Chicago

Kurie turi sudėję \$32,000 000, gali but paskaityti sekanti:
1. VALDYTOJOS, nacionalės,
valdytos ir municipalės, ku-
rios oficialiai pasiskyrė šia
banka kaip padėtyve del
jos stiprumo, valdymo su-
tarime su atdžiais bankos
įstatymais.

2. BANKOS IR BANKIE-
RAI, kurie supažindino
viršininkus apvertinti šio
banko neperviršijamą ga-
būmą patarnauti kalpo pa-
dėtyve del atsargos fondų.

3. KORPORACIJOS, ku-
rių perėtiniai mėgsta la-
biau turėti reikalus su se-
na įsigyvenusia banka.

Piningai laikomi šiu depozitorių siekia nuo vieno iki
šimto ir tukstančių dolerių. Visi gauna tą pati širdingą prie-
laikymą, visi yra apsaugoti banko kapitalu ir perviršiu
\$3,000,000, ir visi gali laisvai klausiti bankos patarimo pin-
giškuose reikaluose.

Galima pradėti taupyti nuo \$1.00 arba daugiau. Taupo-
masai skyrus atdaras subatoniis iki 2 VAL. PO PIET ir SU-
BATOS VAKARAIŠ nuo 6 iki 8.

Kalbame lietuviškai. — Kviečiame lietuvius.

STATE BANK of CHICAGO

La Salle ir Washington Sts., (Priešais City Hall.)

Pasikalbėjimas Amerikono ir Grinoriaus

Knygelė sutaisyta Dr. A. J. Karaliaus. Leidi-
nys „Lietuvių Žurnalo“. Gražus vaizdelis, kaip
Amerikonas mokina grinorių politikos. Kai-
na 10c.

NAUJIENOS

1840 S. Halsted Street, Chicago, Ill.

JUOZAPAS PAULASKAS

Persamdau automobilių ant kiekvieno pa-
reikalavimo, dieną ir naktį. Reikale kreip-
kitės šiuomi adresu:

644 W. 18 St., Chicago. Tel. Canal 5717.

IŠ ŠIRDIES

Knygelė parašyta J a m e s A i l e n, versta
St. Biežio. J. Ilgaudo laida. Turinys:

Sirdis ir Gyvenimas.
Proto Pobudis ir Pajiega.
Eapročio Pasidarymas.
Darymas ir Žinojimas.
Pirmi Žingsniai į Augštesnįjį Gyvenimą.
Dvasinės Sąlygos ir jų Pasekmės.
Padėsinimas.

Kaina 15c.

NAUJIENOS

1840 S. Halsted Street, Chicago, Ill.

KODĖL NEŽINOTI SEKANČIŲ IŠAIŠKINIMŲ?

Išluosavimo judėjimas, Betvarke, Komunizmas, Tikėjimas, Paternalizmas,
Vergystė, Girtuokliavimas, Individualizmas, Visiška Lygybė, Privatiska
Nuosavybė, Atlyginimas už riziką, Materialistai — vėjo gaudytojai, Praktiš-
kas darbas, Žmogaus prigimtis ir daug kitų klausimų.
Tie visi išaiškinimai randasi knygoje:

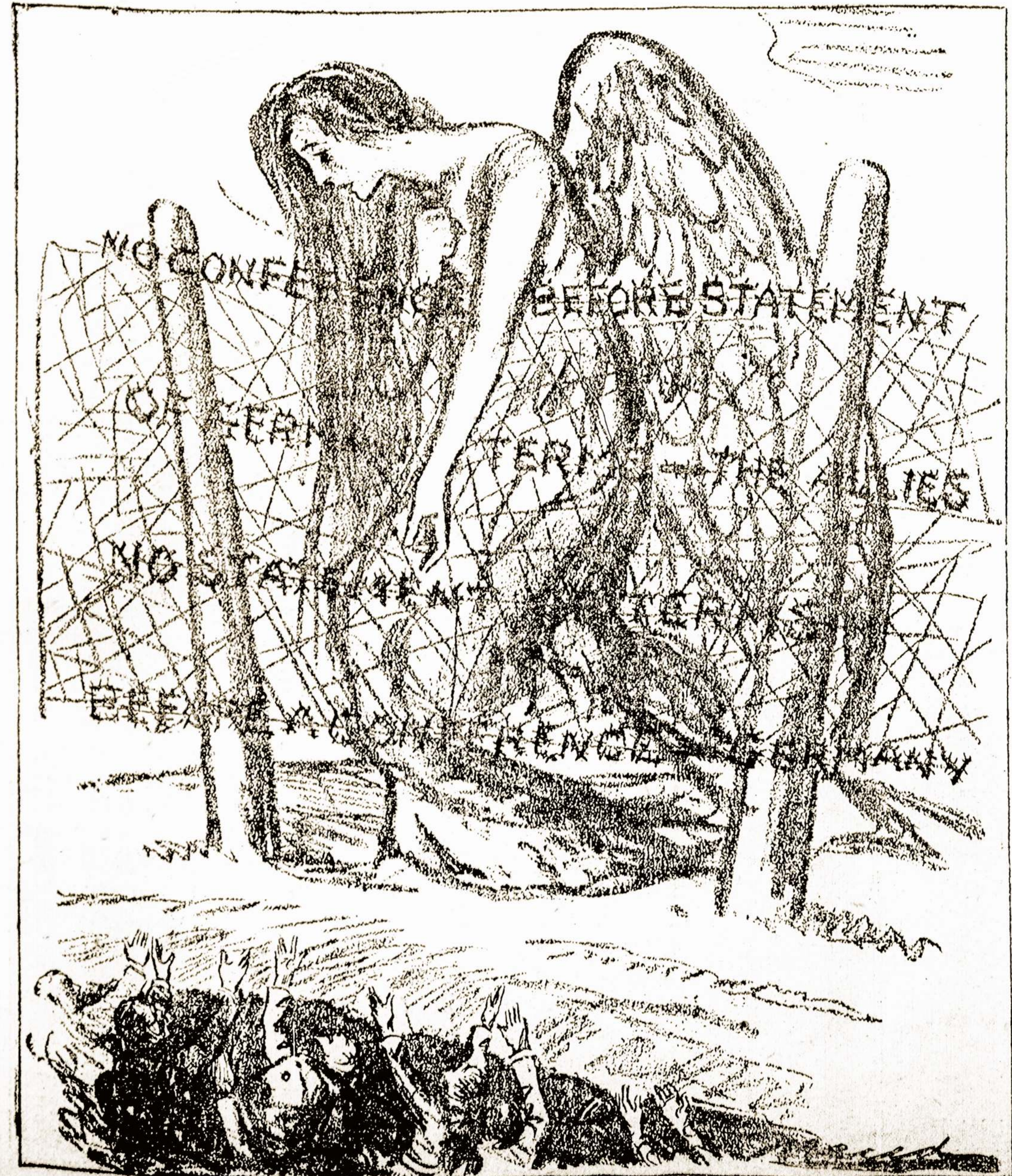
KAS YRA TAIP, O KAS NE TAIP?

Knygos kaina tik 50c. Reikalaukite:

“NAUJIENOS”

1840 S. Halsted St.

Chicago, Illinois

Taika negali išeiti per diplomatišką tvorą.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje
Laidžia NAUJIENŲ BENDROVE inc.
Kasdien, išskyrus nedėlidienius

Užlaikomoji kaina:
Chicagoje — per išnešiojimą 12
centų savaitė. Paštu siunčiant,
Chicagoje metams \$6.00, pusei me-
to \$3.50.

Užsienyje, ne Chicagoje, metams \$5.00
Pusei metų \$3.00
Tiesiog mėnesiui \$1.75
Dvi mėnesiams \$1.00
Kanadoje, metams \$6.00
Europoje, metams \$7.00

First Lithuanian Daily in America
Published Daily Except Sunday
LITHUANIAN NEWS PUB. CO. Inc.

Terms of Subscription:
In Chicago, by carriers, per week,
12 cents. By mail one year, \$6.00;
six months, \$3.50.
Outside Chicago, by mail, one
year \$5.00
Six months \$3.00
Three months \$1.75
Canada, one year \$6.00
European countries, 1 year \$7.00

Address: NAUJIENOS, 1840 S. Halsted, Chicago, Ill.

Kelnytojų ir korespondentų prašome siunčianius išspausdinimui laikraš-
čių rankraščius adresuoti tiesiai Naujienu Redakcijai, o ne Redaktoriaus
vardui. Reikia butinai rašyti aiškiai ir ant vienos popieriaus pusės, be to
paleikant platus tarpus tarp eilučių. Redakcija pasiūlo visas tei-
sias rankraščius taisyti ir trumpinti. Netinkami spaudai raštai naikina-
mi, arba gražinami atgal, jei būgijū dviejų savaitių autorius pareikalauja
ir išsiunčia krasos ženklų pakankamai persiuntimo lėšoms apmokėti.

Asmeniška Redaktorių matyti galima tik nuo 5 iki 5:30 val. vak.

Redakcijos Straipsniai

Evangeliko uždarbis.

Laikraščiai praneša, kad
Billy Sunday gavęs už savo
darbą Bostone \$50,828,64 iš
pakvietusio jį tenai komite-
to. Kiek jisai suklektavo
pats, nežinia, bet tur-but
taip-pat nemažą sumą.

Billy Sunday yra "evange-
listas." Jisai skelbia "dievo
žodį" ir "kovoją" su velniu.
Ypatingas jo specialisku-
mas yra varyt agitaciją
prieš "velnią degtinę", t. y.
prieš salionus.

Bostone neseniai buvo bal-
suojama smuklių uždarymo
klausimas, ir prohibicijos
šalininkai pasikvietė jį tenai
sakyt pamokslų. Kaip jau
žinoma, ta "evangelisto" mi-
sija Bostone buvo labai ne-
pasekminga. Balsavimo die-
noje "sausieji" buvo sumu-
šti didesne balsų didžiūma,
negu kada-nors pirmiau.

Bet savo uždarbį Sunday
atsiėmė. Už savo pamoks-
lus jisai gavo keletą dešim-
čių tukstančių dolerių.

Už ką jam tiek daug pini-
gų mokama? Už tai, kad ji-
sai kvailina žmones. Juk iš-
tiesų kitaip, kaip kvailini-
mu, ir negalima pavadinti
tokių pamokslų, kuriuose
gąsdinama žmones velniais
ir kitokiomis nesąmonėmis.

Žmonių kvailinimas yra
šiandie brangiai apmo-
kamas darbas, kadangi jisai
padeda visokiems ponams
išnaudoti žmones. Jeigu
žmonės būtų apsišvietę ir
susipratę, tai išnaudotojų
gerovei greitai ateitų galas.

Mūsų kandidatai.

Pavasario rinkimams So-
cialistų Partija Chicagoje
pastatė didelį surašą kandi-
datų.

Daugiausia vilties Partija
deda ant drg. J. Louis Eng-
dahl kandidatūros. Jisai y-
ra kandidatu į aldermanus
iš 15-ios ward'os. Ta ward'a
jau atstovauja miesto tary-
boje vienas socialistas, drg.
Rodriguez. Metai laiko at-
gal šis draugas surinko te-
nai daugiau balsų, kaip a-
budu kapitalistų partijų
kandidatu kartu. Todel y-
ra vilties, kad dabar iš tos
ward'os bus išrinktas ir an-
tras socialistas.

Kandidatų suraše randa-
si ir viena moteris, Mrs. El-

la Carr, iš šeštosios ward'os.
Yra du kandidatu ir lie-
tuviai: Kays Gugis iš 4-os
ward'os ir Petras Galskis iš
šešioliktos ward'os.

Šitų dviejų draugų var-
dai yra gerai žinomi "Nau-
jienu" skaitytojams. Juo-
du yra populiariški plačioje
visuomenėje ir daugelis žmo-
nių remis juodviečių kandida-
turas iš tikros širdies.

Bet suprantama, kad ne-
galima atsidėti vien ant žmo-
nių simpatijos. Kad K. Gu-
gis ir P. Galskis turėtų ge-
rą pasisekimą balsavimo
dienoje, turi sukrust orga-
nizacija.

Lietuviai socialistai Chi-
cagoje jau daug kartų paro-
dė savo veiklumą politikos
darbe. Nė vienam mieste
mūsų draugai nėra suauka-
vę tiek pinigų Partijos rei-
kalams ir tiek pasidarbavę
prie lapelių platinimo ir su-
sirinkimų rengimo praėju-
sioje prezidentinėje kampa-
nijoje, kaip chicagiečiai. Da-
bar jie turės progos dar la-
biau sukrusti.

Socialistų Partija, skirda-
ma kandidatais draugus
Gugį ir Galskį, pripažino,
kad ketvirtoje ir penkiolik-
toje ward'oje lietuvių socia-
listų skyriai yra stipriausi;
ir tai yra faktas. Lietuvių
socialistų pareiga dabar pa-
rodyti, kad Partija neapsi-
vylė, pasitiekdama jų spė-
ka.

Reikia todėl sukrusti. Mu-
sų draugai gali išjudinti pla-
čias lietuvių darbininkų mi-
nijas. Jie gali prieiti prie tu-
balsuotojų, kurių kitos tau-
tos socialistai nepasiekė.

Bet, žinoma, lietuviams so-
cialistams gelbės ir kitų tau-
tų draugai, nes ir Gugis ir
Galskis yra visų Chicago
darbininkų kandidatai, taip-
pat kaip ir kiti.

Šios rinkimų kampanijos
tikslas bus ne "gaudyti" pi-
liečių balsus, o visų-pirma
šviesti juos ir organizuoti
po socialistų vėliava. Todel
mūsų Partijos vėliava turės
but augštai iškelta, mūsų o-
balsiai ir tikslai turės but
plačiai ir aiškiai paskelbti.
Tikimės tečiaus, kad ir
darbo unijos ir kitos pro-
gresyvos organizacijos tą
darbą parems.

Pabugo.

Nežiurint didelio prezi-
dento Wilsono užsispyrimo pa-
naikinti streikų laisvę. Su-

Valstijose, kongresas nesi-
skubina jo norams pritarti.
Istatymo sumanymas, pa-
gal kurį būtų uždrausta
streikuoti, koliai tam tikra
komisija neįstirs darbininkų
reikalavimų teisingumo, vis
atidėliojama ir atidėliojama.

Kongresas bijosi darbi-
ninkų. Jeigu Wilsono ple-
nui pasizadėjo priešintis i-

ki paskutiniosios net konser-
vatyvės Amerikos Darbo Fe-
deracijos vadai, tai jau rei-
škia, kad darbininkų klesoje
jisai prielankumo nerastų.
Kongresmanai, kurie bal-
suotų už tą pleną, neužilgo
turėtų atsisveikinti su savo
"džiabais".

O kad darbininkai būtų
dar drąsesni — nuo kiek blo-
gumų jie būtų atsigynę!

Apžvalga

"ATBUDAVOJIMO" KOOPERACIJOS.

Kiek laiko atgal "Naujienu"
kritiškai atsiliepė apie "Kele-
vio" sumanymą organizuoti ko-
operaciją, kurios galėtų atbu-
dauti sunaikintąją Lietuvą ir
užkirsti tenai kelią kapitalizmo
išėjimui. "Kelevis" dabar
atsako į mūsų pastabas:

Turim paaiškinti, jog "Ke-
levis" ir nemanė kad tokia
kooperacija kokių stebuklus
darytų, kad ji užkirstų kelią
kapitalui. Mes tik sakėm,
kad reikėtų daryti viską, kad
kaip galima daugiau pramo-
nės darbininkai paimtų į sa-
vo rankas.

"Naujienu" išrodo juo-
kingą, kad su 400,000 rub.
butų galima atstatyti Lietu-
vą. Bet tas juk buvo pasa-
kyta tiklatai pavyzdžio dēlei.
Pagalios ir 400,000 rublių ne-
tokia jau maža suma, kad
nebutų galima pradėti dar-
bo. Su 400,000 rublių gali-
ma suorganizuoti gana pla-
tų statymo darbą; galima
užpūrkinti apšviatę girios, įsitai-
syti lentų plovyklą, plytynę
ir kitokios medegos gamini-
mo dirbtuvę. O pradėjus
dirbti pinigai juk turėtų grįž-
ti. Taigi 400,000 rublių čia
reikalingi ne Lietuvos atstaty-
mui, tik įsitaisymui įrankių
ir užpūrkimui žalos medegos.

Suprantama, sunku tokią
kooperaciją sutverti, kuri ga-
lėtų atstatyti visą Lietuvą.
Bet jeigu negalima įveikti
visko, tai da nereikia, kad
jau ir visai nereikia nieko
daryti.

Nuo savęs pridursime dar, kad
svarstant "Keleivio" pleną, rei-
kėtų taip-pat išrūti klausimas:
iš kur rasis tiek amatininkų, ku-
rie galėtų sudėti tokias stambias
pinigų sumas, kokias mini bos-
tonieškis laikraštis? Kooperaci-
ja reikią, kad tie patys žmonės,
kurie dirbs darbą, turės ir pi-
nigus sudėti.

Šiaip-gi, reikia pasakyti, kad
darbininkai tiklatai kooperatyvi-
šką Lietuvos atstatymo darbą
(jeigu jisai pavyktų suorgani-
zuoti) ir galėtų remti. Remti
tokias kapitalistiskas bendro-
ves, kokias steigia klerikalai su
tautininkais, yra ne darbininkų
reikalas.

Jeigu Lietuvos atbūdavojimo
darbas bus vedamas gryniais
biznio pamatais (kaip veikia-
sia ir bus), tai Amerikos darbi-
ninkų uždavinys bus remti Lie-
tuvą tuos darbininkus, kurių
jiegonis naudosis "atbūdavoto-
jai." Nes kur yra kapitalistiskas
biznis, tenai yra ir išnaudoji-
mas. O darbininkai privalo eit
ne su išnaudotojais, bet su iš-
naudojamaisiais.

VIS ATVIRIAU.

Kun. Kemėšio "Darbininkas"
tolyn darosi vis atviresnis. Pir-
ma jisai visokiais būdais rodė
savo neva troškimą vienybės, o
dabar jisai beveik kiekviename
savo numeryje skelbia po dve-
jetą straipsnių, smerkiančių vie-
nybę. Pirmą veidmainiavo, da-
bar kalba, ką ištiesų mano.

Štai kokias išvadųjima-
si "D-kas" paskutiniame savo nu-

meryje polemizuoja su vieny-
bės šalininkais.

Yra mūsų tarpe žmonių,
kurie linkę manyti, kad sro-
vių vienybė bent Lietuvos iš-
pimo reikalais yra reikalingu
ir galimu daiktui. Paprastai
tyrtinama, kad partijiniai
ginčai ir principai susidūrę su
visų lietuvių bendru reikalu
privalo pasitraukti į šalį ir už-
leisti vietą solidariam visų lie-
tuvių veikimui. Tam pavyz-
džiui statoma įvykusi Ameri-
koje Lietuvių Diena, kurioje
tulose kolonijose net socia-
listai dirbo išvien su katali-
kais ir liberalais. Bet kuomet
rimtai kas į tokias "vieny-
bes" pažvelgia ir pasistengia
jas priversti prie galutinės iš-
vados — pasirodo, kad prak-
tikoje vienybės obalsiai ne tik
nėra vykunami, bet dar panie-
kinami. Nežiurint momen-
to svarbos ir reikalo sueiti
kruvon, kad savo Tėvynei iš-
kovojus laimingesnį rytojų,
atsiranda intrigantų ir žemos
dvasios žmonių, kurie šven-
čiausius dalykus paverčia
muge ir pirkliuoliais, kaip
kokia nudėvėta marškone.

Nesame mes priešais vieny-
bę ir visuomet tikėtai jai pri-
tarsime, bet kuomet vienybės
vardan socialistių agitatoriai
pradeda skelbti revoliucijas ir
klaidinti žmones savo surugu-
siomis idėjomis — negi gali
lietuvių katalikai leisti jiems
išnaudoti žmones savo parti-
jos tikslams, kada visų bend-
ras reikalas slovi prieš akis.
O tokių atsitikimų buvo net
keletas prieš ir laike Lietu-
vių Dienos. Gi tulose kolo-
nijose Lietuvių Dienos komi-
tetai užbaigę rinkliavos dar-
bą, nebeturėdami kur savo
pagėjų nukreipti net laisvama-
niškų parapijų agentų tar-
pau atsidūrė. Rengia jie iš-
siųsiose Mickams ir Mockams
dirvas ir drumščia žmonių
sielas, keldami parapijose ne-
susipratimus. Liberalų agen-
tai įsikverbė į Lietuvių Die-
nos komitetus, pakreipė jų
veikimą laisvamanybės plati-
nimo linkui ir taip toli nuėjo
kad Lietuvių Dienos komite-
tų vardu drįsta šaukti žmo-
nes į susirinkimus, kuriuose
buna apkalbami Mickaus mo-
kinio kunigūžio Strazdo, aiš-
kaus neprigulmingos doros
apaštalo reikalai. Didesnės
begėdyslės tik jau ir būti ne-
gali. Šventą Lietuvos šelpi-
mo darbą pavesti išgyverusios
doros muge tegali tokie žmo-
nės, kurie nei sąžinės nei ma-
žiausio pajautimo doros ne-
turi. Su tokiais reikia ir tin-
kamai pasielgti, pasmerkiant
jų nelemtąjį darbą. Lietu-
viai katalikai, sueidami vieny-
bės Lietuvių Dienos reikalais
pasisventė jiems su visa savo
siela ir dirbo visai neatsivel-
gdami į savo partiją. Jiems
rupėjo Lietuva! Gi mūsų lai-
svamaniai ir socijalistai, pra-
decant nuo pačių stambiųjų
ir užbaigiant pačias smul-
kiausias prie vieno tiklo nė-
rė — laisvamanybės iškelti ir
tai laisvamanybės paaukojo
net Lietuvos reikalais.

Vadinasi, klerikalų organas
norį, kad, suėjus į daiktą, nebu-
tų leista kviesti už kalbėtojus

kitaip manančių, negu klerika-
lai, žmonių. Socialistų negali-
ma — todėl, kad jie gali užkrėsti
katalikiškas minias "socializmo
nuodais"; laisvamanių negali-
ma — todėl, kad jie gali susti-
rint "bedievių" intelekų žmo-
nyse; "neprigulmingųjų katali-
kų" kunigų negalima — todėl,
kad jie gali paveržti rymo-kata-
likiškųjų kunigų parapijonis.
Reikia prie "suvienytos" pub-
likos leista prieiti tiklatai kuni-
gams ir kilokiems "vyčių" ge-
nerolams.

Socialistų, "bedievių" ir "ne-
prigulmingųjų" tečiaus neišmai-
kins nė Kemėšis, nė kas kitas.
O pavirsti klerikalų bernais jie
nesutiks. Tai aišku visiems.
Vadinasi, kada galės įvykti vieny-
bės pasilietuvius bent tokiame
kale, kaip šelpimo darbe? Iš
"D-ko" išvadųjimų išėina, kad
jis galės įvykti tiklatai tada, kad
bus nulaūžti ragai klerikalų bo-
sams; arba dar geriau: kada lie-
tuviai darbininkai pasiūs juos
žiurkių šukuot.

"INTERNACIONALIZMAS" — AR KAS KITA?

"Laisvė" paskutiniu laiku ke-
liuose savo numeriuose smar-
kiaai atrėmė piktus "Kovos" kan-
džiojimus. Pastaroji, atsakyda-
ma jai, rašo:

Ar manote, kad mes ir mu-
sų draugai gali but šėrininkai
tokio laikraščio, kuris pana-
šiai pradeda rašyti?

Susirėmė "Kova" ir su "Ke-
leviu." Po šokių-tokių
"principalių" "Keleivio" kriti-
kos "Kova" savo ginčus nukrei-
pė prieš "Keleivio" biznį. Ra-
šo:

Ne kas kita, kaip noras įgyt
sau didesnę įvygčių ir ne-
sąjungių paturėjamą ir su
jų pagalba sustiprint savo
poziciją, priverė ir "Kele-
viu" leidejus bendrovę kurt.
Žinoma, ne iš savo geros šir-
dies jie tai doro ir ne delto da-
ro, kad davus žmonėms pasi-
pelnyt, kaip savo pranešime
sako.

Negalėdama nieko atsakyti
"Naujienu" argumentus, kuriais
buvo sumušta visi "Kovos" prie-
kaštai, ji rašo:

Tokiame kovos būdui, ma-
noma, turėtų padaryti gal-
Chicagos draugai, kurie juk
labiausia palaiko "Naujienu"
ir su kurių balsu jos, be abe-
jonės, turi skaityti.

O štai, kaip "Kova" rimtame
straipsnyje "išdėsto" "Naujienu"
mintis.

Ji pripažįsta, kad "Naujienu"
teisingai išaiškino priežastį
ginčų dēlei "privatinių" socia-
listų laikraščių, ir rašo:

"Naujienu" rodosi, kad
Sąjunga auganti "daug lėčiau,
negu soc. laikraščiai, taigi
juo tolyn, juo jos spēkos da-
ręsi menkesnės, palyginant
su spaudos spēka" (N 309);
dėlto, jų nuomone, vadovu-
jama rolę turinti priklausyt
laikraščiams, veikiausia jų
"Sandarai."

O išties "Naujienuose" buvo
išreikšta griežtai priešinga tam
"išdėstymui" mintis. Mes raše-
me apie santykius tarpe soc. or-
ganizacijos ir soc. spaudos (ta-
me numerį, kurį nurodo "Kova"):

Kodel jį jos nekontroliuo-
ja dabar, arba kontroliuoja
permaži? Aišku, kodel:
todėl, kad organizacija yra
silpna. L. S. S. jokiū būdu
nebutų pajėgus įsteigti ir iš-
laikyti tiek socialistų laikraš-
čių, kiek jų šiandie gyvuoja.
Ir ji auga daug lėčiau, negu
tie laikraščiai, taigi juo tolyn,
juo jos spēkos darosi men-
kesnės, palyginant su spaudos
spėka.

Tai yra, žinoma, negerai.
Bet jeigu negerumo šaknis
randasi organizacijos silpnu-

me, tai juk būtų keista norėt
tą negerumą pašalinti kova
prieš laikraščius. Ne laikra-
ščius reikia silpninti, bet or-
ganizaciją reikia stiprint, kad
išrisus tą "privatinių" laikraš-
čių klausimą.

Matote, kokia "Naujienu"
nuomonė. O ką "Kova" nušne-
kėjo?

Aišku, kad tos ypatybės, ku-
rias "Naujienu" jau daug kar-
tų pažymėjo "Kovos" polem-
koje, yra neprašalinos, kaip
chroniškos ligos apsiereiskimai
— kol neišgydyta liga.

GAL IR TIESA.

"Laisvė" rašo apie "Naujienu"
paduotąjį sumanymą šaukti
kairiųjų organizacijų suvažiavimą:

Nesigilindami į smulkme-
nas, mes pasakysim, jog ne-
labai teptitariam tokiai kon-
ferencijai. Prie dabartinio
santykių mūsų organizacijų
ir mūsų soc. laikraščių, mes
manome, jog būtų parankiau
atidėti ta konferencija ant
tolesnio, patogesnio, laiko.

Mes jau baigiame subėgti
daiktan Lietuvos šelpimo
klausime, bent praktiškai tą
dalyką imant. Idėja vienyt
fondus faktiškai jau palaido-
ta. Kalbėti apie "obalsių
klausimą linkui Lietuvos"
galima ir laikraščiuose. Tuo-
met bent klausimas labiau iš-
sidiskusuos tuo labiau kad
apyvarton jau paleista Phila-
delphioj priimta rezoliucija
prieš nepriklausomą Lietuvą
su paraginimu siulyti ją susi-
rinkimuose. Tai kas išėyt,
jeigu busiančioji konferen-
cija pažiūrėtų į Lietuvos poli-
tišką klausimą kitaip, negu
pažiūrėjo autoriai Philadel-
phijos rezoliucijos? Išėyt
konfliktas ir vieton aiškumo
dar didesnis neiškumas.

Antras ir trečias dienotvar-
kio punktai ir atsakymas į
juos išplaukia iš mūsų atsa-
kymo į pirmąjį punktą.

Idomu pabriežti, kad Pil-
dantis Komitetas, darydamas
škiec dienotvarkio sumany-
tosios konferencijos turėjo
omenyje tik klausimus, su-
rieštus su Lietuvos reikalais
arba tiesioginius Lietuvos rei-
kalus. Tuo tarpu, mūsų, kai-
po amerikiečių, reikalai, vi-
siškai nei nepatėmtyti, tary-
tum apie tuos reikalus nerei-
kėtų pasitarti. O tų reikalų,
pusėtinai paurusių reikalų yra
gana daug.

Nors mūsų sumanymui ir pri-
tarė philadelphiečių konferen-
cija ir L. S. S. Pild. K., bet mes
esame palinkę kartu su "Lais-
vė" raginti minėtųjų kairiųjų or-
ganizacijų valdybas atidėti jį to-
lesniam laikui. Šioje valandoje
suvažiavimas ištiesų galėtų iš-
šaukti dar daugiau bereikalingų
kivirų, užuot juos prašalines.
Beto, rytinių valstijų draugai,
"taisydami" "Naujienu" suma-
nymą, taip jį nutaisė, kad jo įvy-
kinimas nedaug ir reikšmės be-
turėtų. Jie nori, kad susirinktų
tik kairiųjų organizacijų valdy-
bos, kurių nariai gyvena Brook-
lyne ir apielinkėse; tuo būdu,
girdi, nepasidarytų didelių išlai-
dų suvažiavimui. Bet jeigu su-
sirinks tik arti vienas nuo kito
gyvenantys draugai, tai kuo skir-
sis tas susirinkimas nuo pustu-
zinio įvairių pasikalbėjimų, įvy-
kusių paskutiniemis savaitėmis
Brooklyne arba Philadelphioje-
je? Bus tik dar viena proga
pakartoti keletą senų rezoliucijų
ir pasigirti jomis.

SMULKMENOS.

Suvienytos Valstijos bėgiu
1916 metų pergabeno iš Alaskos,
aukso ir sidabro už \$19,053,179.

Chicagos gyventojai per me-
tus sunaudoja 222,411,830,000
galionų vandens.

Skaitytojų Balsai.

SKIRTINGA TAKTIKA.

Budamas Lietuvoj aš skai-
čiau visokios pakraipos laikraš-
čius, kokių tik buvo galima
gauti. Suprantamas dalykas,
ten spauda buvo baisiai varžo-
ma, todėl nieko ypatingo ir ne-
galėjo parašyti.

Atvažiuavęs Amerikon aš ir-
gi skaičiau įvairius laikraščius,
kaip tai — "Kataliką", Lietu-
vą", "Keleivį", "Laisvę" ir kitus.

Nors tatai buvo ir priešiaga
bažnyčios prisakymams, bet...
Pradėjus eiti "Naujienuoms", aš
ėmiau skaityti jas ir įsitikinau,
kad jos yra rimtos ir tikros dar-
bininkų užtarės. Apie kitą
dienraštį "Draugą" daug girdė-
jau, bet vis man nepriėjo skai-
tyti jo. Mokėti centą už tokį
menką lapelį nesinorėjo.

Kartą mano mergaitė įnešė
kambarin kokį tai lapelį. Pa-
matęs uždėtą ten kryžių, aš pa-
ėmiau tą lapelį rankosna. O-gi
žiuriu "Draugas." Į pusę va-
laudos aš jį perskaičiau nuo len-
tos iki lentos.

Skaiciau ir stebėjau! Tie-
siog nesinorėjo tikėti, kad yra
dar tokių žmonių, kurie galėtų
pasitenkinti tuo laikraščiu.
Taip naiviai, taip nesąmoningai
gyvdenami klausimai, kad net
reikia parausti už redaktorių.
Nė vieno rimto straipsnio, nė
vieno tikrai gero dalyko nera-
dau aš tame laikraštyje.

Man aišku, kad diena, pasida-
rė, kodėl bažnyčios kunigėliai
draužia skaityti pirmieiviskus
laikraščius, o persą savo "Drau-
gą." Jie mat bijos, kad žmogus
pačmęs kairiosios pakraipos lai-
kraštį nepsalikytų to laikraš-
čio nuolatiniui skaitytoju. Sakoma,
kad paragavus saldaus nesibi-
norį ragauti kartaus. Ištikrųjų,
jei šiek tiek mąstantis žmogus
palygins "Naujienu" su "Drau-
gu", tai prieš prie tos išvados,
jog "Draugas" yra niekas dau-
giau (atsiprasau už išsireiški-
mą), kaip tik šlamstas. Jis yra
aršus darbininko žmogaus prie-
šas, jis visuomet stengiasi pala-
kyti savo skaitytojuose nesusi-
pratimą. Tos priežasties dēlei
jis visu smarkumu ir šmeičia
"Naujienu."

Na, o tamsūs
žmonėliai skaito ir mano, kad
tai teisybė. Jiems juk visą lai-
ką yra kalama galvon — klausyk
ir tikėk. Mastyti savo protu
jiems uždrausta. Kam bereika-
lingai kvaršinti savo galvas,
kuomet yra geradarių, kurie už
juos mąsto. Savo protu, jog
daug sunkiau dauti iki ko nors,
negu įtikėti svetimiems žo-
dziams. Kunigėlis taip sakė —
ir galas čia. Kunigėlis draužia
skaityti socialistų laikraščius,
reikią, ir negalima jų skaityti.

Man norėtųsi paklausti tų po-
nų iš "Draugo", kodėl socia-
listai niekam nedraudžia skaity-
tyti laikraščių, nežiurint kokios
pakraipos tie laikraščiai būtų?
Atpenč, jie ragina skaityti įvai-
rių pakraipų laikraščius ir jieš-
koti juose teisybės. Tuosyk
žmogus skaito, svarsto ir doro
išvedimus. Jis pamato, kienu
pusėj teisybė, pamato savo prie-
šus ir savo draugus. Vadinasi,
socialistai verčia žmogų gyven-
ti savo protu ir netikėti "gerų"
žmonių žodžiams. Bijos prie-
šingos nuomonės tik tie, kurie
aiškiai supranta, jog jie stoja
už neteisingą dalyką ir jog žmo-
nės, supratę jų veidmainystę,
paliaus rėmę juos.

Protaujantiems žmogui jokie
raštai negali užkentti. Man pa-
čiam daug teko girdėti apie
"Draugą", bet kol aš jį neska-
čiau, aš visgi netikėjau, kad jis
butų taip tušias. Dabar tik-
rai pamaciau, kad tas laikraš-
tis visgi iš savo didelio rūsto
šmeičia progresyvi elementą
"be galo ir be krasto." Jo ap-
vertinimą negali būti dviejų

Laisvas.

nuomonių. Tikrai nūšimoka laikas gaisrui skaitymui to laiko. Nors "Draugas" įeško visokių priekabių, visokių budais stengiasi "Naujienuis" pakišti koją, bet jis tai daro taip gražiai, kad tas kiekvienam metasi akys. Ar šiaip ar taip, bet suna su melu toli nuvažiuoti. "Naujienui" pozicija tvirta.

Senas Vincas.

Tai sunkaus besama darbininko gyvenimo.

(Vaizdelis).

Apie nedidelį stalą sėdėjo 4 žmonės: 2 vyrai, moteris ir vaikas mergaitė. Jie valgė vakarienę. Pas juos nebuvo jokios kalbos. Jie valgė su tokia dideliu apetitu, kad kalbai nebuvo laiko. Viską, kas padarė juoką, tai šalymais sėdinčiam žmogui, kuris su atyda tēmijo į jų šešėlius, kurie, kaip krutanti paveikslai, veikė ant sienos.

Šeimynos galva (Jurgis), pavalgę, nusibraukė ranka didelį, kaip avino ragai, ausų, pa- baigę gerti buteliuką alaus, pa- glostė savo pilvą ir tarė:

— Tai puikiai pavalgiau, kaip kad per užgavėnes.

— Pavalgom, tai pavalgom, bet tuom tik ir galime pasidžiaugti, nes daugias niekas ir ne- atlieka. Tik spėjame bilas ap- šaukėti ir viskas, — padejavo šeimyninkė.

— Gerai, vaikeliai, kad dar e- sate sveiki. Bet jeigu Jurgis susserga, tai ir čiaite elgėtauti. Sunkus, o! kaip sunkus Ameri- kės gyvenimas... — sudejavo ži- las Jurgio tėvas.

— Jūs valgtė, o aš tai dykai žiūrėjau į "Moving Pictures". Kad jūs būtumėte matę, kokius jaus puikius paveikslus rodėte ant šitos sienos, tai net juokas. Viena kanda duona, tai aušis pasidaro, kaip strigas, kitas kiša šaukštą į burną, tai larsi žuvį griebia vabalą. O jau tu mergaitė, tai kaip žiogė- lės ir lupos ir nosis ir plaukai kruta, — pasakojo pašalinis.

— Na, mama, atnešk visus bi- las. Juk šiandien pėdė, tai rei- kia paskirstyti ją ant dalių ir dalelių, — su nusiminimu kal- bėjo Jurgis.

— Palauk, reikia stalas nu- valyti. Kas čia per striokas? — ramindama, atsakė šeimyninkė.

Jurgis užsėdėjęs pypkę. Pa- traukė kelis kartus, tas pradėjo karkti. Dar smarkiau patrau- kė ir įtraukęs širvutę į burną, sumetė pypkę, tris kartus nus- piovis, pasipurtė, nusišluostė ranka lopus ir užsėdėjęs sigaretą. Tuom tarpu stalas tapo nuva- tytas ir, šeimyninkė, sėsdama prie jo, linksmai tarė:

— Na, papi. Parodyk, ar daug turi pėdės?

— O man, papyti, ar daug pal- nešiai? — glaudamasi prie tē- vo, nedrąsiai paklausė mergaitė.

— Ką tu, vaikeli, veiksi su pi- nigais? Matai, kad viskas bran- giu, tai reikia čėdyti, kaip gali- ma, — švelniai atsakė tėvas.

— Bet, papyt, jau mano batu- kai kiauili. Mamė sakė, kad kaip tik papis palnės pėdė, tai batu- kai bus man pilniausia. Dabar jau šalta, tai iš svedeliuko leikia. Tas laudonukas, ką pelnai man nupilkai, jau pelmezas. Lauko- vėlės tik iki toliai, — parodė už- dėdama kairę rankutę, skersai dešinę.

— Gerai, gerai, mano mažin- tē, aš tavęs neužmiršiu. Nesirupink, mažutė, nes aš už tave rupinuosi. Prisirupinsi dar... — ramino Jurgis savo dukterį.

Jurgis išsitraukė pūdelį po- pierinių, paskaitė ir tarė:

— Visa aštuoniolika dolerių. Hm... Graži kruvutė pinigų, bet gaila, kad nemano. Kiek į štorą reikia mokėti šią savaitę?

Aštuoni doleriai ir penkias

jos gina darbo žmonių reikalus, jos stoja už reikalus tų žmonių, kurie yra išnaudojami, skriaudžiami. Todel prakilniųjų žmonių simpatijos visuomet su "Naujienuis".

Ir reikia manyti, kad nebetoli tie laikai, kada "Draugui" nebe- bus vietos lietuvių tarpe. Nors ir želvės žingsniais, visgi mes einame pirmyn. F. Tverijonas.

dešimtis centų, už pėną septy- nias dešimtis centų, tai \$9.25. Randa keturi doleriai, duonke- piui doleris, aliniui už du boksų alaus du doleriai, tai \$7.00, \$7.00 ir \$9.25, tai iš viso bus... (skaito ant pirštų). Sešiolika dolerių ir dvidešimt penki centai. Gavau aštuoniolika, tai kiek lieka?.. Iš dolerio išėmus dvidešimt pen- kis centus, tai liks...

— Septynias dešimtis penki centai, — paaiškino Jurgis, — o iš septyniolikos lieka vienas, tai viso atlieka tik doleris ir septynias dešimt penki centai.

— Ar tik tiek?.. O aš dar ma- niau sijoną nusipirkti, — nusis- tebėjo šeimyninkė.

Tau sijonas dar nėra taip reikalingas, kaip man batai. Jau visai prakiuro ir nemislinu, kad iki subatos išlaikys.

Mergaitė dar vis glaudėsi apie tėvą, bet išgirdus, kad pinigų neliko jai ant batukų, atsiduso, pabučiavo tėvo ranką ir tarė:

— Papyti, tu nusipirk sau ba- tus, nes gali sušalti kojas ir su- sirgti. Man tavęs gaila, papyti. Mudvi su mama palausime ki- tos pėdės. Aš neisiu lauk, bov- siuosi stuboj, tai ir nereikės pirkti batų. Ar taip, papi?

— Taip, taip, mano mažyte. Aš kitą savaitę negersiu alaus, mažiau valgysime visi, tai ir su- taupysime tai ant batukų.

— Kas bus, kas bus, vaikai?... — linguodamas savo žilą galvą, prabilo tėvas. — Jeigu jau iš tokios kruvos pinigų negalima išsimaityti, tai blogai... Kad nors aš kur gaučiau kokį nors darbą, tai vis tik prigelbėčiau. Dabar man taip atrodo, kad aš, tai tų visų nedeatelių šaltinis. Sunku, vaikučiai, sunku gyven- ti...

Jurgis pakilo, prisitartino prie tėvo, pabučiavo jo ranką ir ta- rė:

— Nesirupink, tėti. Tu ja per- scenas dirbti. Tavo spēka jau išsunkta ir, kuomet tu likai be- spēkis, tai kapitalistas ir tave nei skersa akia nepažiūrės. Dar nuvarys šalin nou dirbtuvės var- tų, nes jis ten randa tvirtų ir ja- nuų vyrų, kuriuos taipgi pasi- renkta. Nesirupink, tėti. Pri- sirupinai, kod mus užaugina ir paspėjai pabėgti nuo tos prakū- tos karės, kuri nei mirštan- čiam neduoda ramumo.

— Kaip sau norite sakykite, bet čia Amerikoje tur kas nors virsti kitaip. Šitai gyventi juk negalima. Maistas brangsta, aprėdalas brangsta — viskas, o viskas kyla, kaip ant mielių, o darbininko alga, tai eina vėžio ricia ir tai tik šešėlis, prieš tokį reikmenų brangumą, aim- navo, pašalietis.

— Doleris septynias dešimtis penki centai, — vartydama pi- nigus, aimanavo šeimyninkė. Ir gyvenki žmogau, jei nori. Rei- kia muilo, reikia skaurados, reikia už laikraštį užsimokėti, nes jau antrą paraginimą at- siuntė ir dar reikia ant karų pravažinėti kasdien po dešimt centų. Rodos čėdyti, kaip galė- dama: nieko bereikalingai ne- pekeru ir nemėtau ant nieknie- kių, o kaip nelieka nieko, taip nelieka.

Tik, šeimyninkė pabaigė kal- bą, kaip kažkas pabadojo ir du-

ris. Jurgis atsistojo, prisitartino prie durų ir atidarė jas.

— Mes norime įeiti į jusų kambarį, nes mes esame tyrinė- tojai darbininkų gyvenimo, — pasigirdo balsas už durų.

— Galima, galima. Kodel ne? — su džiaugsmu prabilo, Jurgis. Nes jis manė, kad kas nors pra- dėjo rupintis darbininkų gyven- nimu ir buvo tikras, kad jeigu jis atvirai viską papasakos, tai turi but kas nors daroma dėl darbininkų labo.

Jurgis buvo prasitrynęs žmo- gas. Jis daug buvo perėjęs, daug ko matęs, daug apsisikaitęs ir gerai suprato visas neteisības. Žodžiu sakant, jis buvo Jurgis, bet netoks kaip paprasti "Jur- giai". Maž daug jam buvo ži- nomai ir "darbininkų vargo tyrinėtojai".

Į kambarį bėgo du pusamžiai vyrai ir dvi pusamžės ponios. Jurgis juos susodino prie stalo, o pats atsisėdo kėdės stalo ant sukrypusios kėdės. Vienas iš tyrinėtojų atsidarė mažą vali- zaitę, išsiėmė popieros, rasalo, plunksną, pasitaisė akinius, pa- vilgė plunksną į juodytą ir lau- kė gatavi.

Motėris žvalgėsi aplinkui, kai- po kokie inspektoriai, ir uostė parfumuotus skepetaites. Kitas ponas, kuris sėdėjo gale stalo prieš Jurgį, sėdėjo rankas ant stalo ir, barskindamas pirštais į stalą, prabilo:

— Mes esame darbininkų bu- vimo tyrinėtojai. Taigi, meldžia- masis, ko tik tamstos paklausiu, teiksitės atsakinėti teisingai ir trumpai.

— Pasistengsiu, — atsakė Jurgis.

— Ar dirbi?

— Taip.

— Kiek uždirbi per savaitę?

— Aštuoniolika dolerių.

— Gerai uždirbi.

— Taip, gerai.

— O, ar daug turi šeimynos?

— Keturios: Pati, mergaitė ir mano tėvas.

— Tai galite gražiai gyventi?

— Nuo bado atsiginame, Die- vui deku.

— Kaip tai nuo bado? Juk su aštuoniolika dolerių ir tik ketu- riems žmonėms, tai galima gy- venti poniškai.

— Ne šiandien, ponai.

— Tai kiek jūs visi pravalgo- te per savaitę?

— Štai, pasižiūrėkite, — pada- vė štoro knygelę. — Bet žiūrė- dami tēnykite gerai, ar rasite ką nors nereikalingo paimta, nes aš to noriu.

— Kaip tai nori?

— Mat aš nemoku skaityti, o man vis atrodo, kad mano pati perdaug išima iš krautuvės, tai aš manau, kad ji bereikalingai ką nors perka.

Ponas atsivertė knygelę, aty- džiai peržiūrėjo ir tarė:

— Nereikalingo daikto, rodos nėra imta, bet ant tiek šeimy- nos, tai mažai įvalgyta aštuo- ni doleriai ir penkias dešimtis centų. Užrašyk, tamsta \$8.50. Kas daugiau išlaidų?

— Pienas 70c, randa \$1.00, duonkepiui \$1.00, už alų \$2.00 — viso \$16.25. Mangi atlieka

tik \$1.75. Iš tų pinigų turiu praleist 60c, važinėjimui į darbą, nusipirkti tabako, aprėdyti save ir šeimyną ir stubos rakandai turi būti supirkli.

Ponas suraukė kaktą, lyg ne- tikėtumasi Jurgio žodžiams, dar sykį pervertė knygelę, apmislino, perbėgo akim kambarį ir ta- rė:

— Tai reiskia, kad su \$18.00 savaitę negalima pragyventi keturiems žmonėms?

— Galima, kaipgi ne. Juk, jeigu negalėčiau pragyventi, tai negyvenčiau, bet dabar gyvenu, bet koks tas gyvenimas? Ve ir šiandien parsinešiau pėdę, iš ku- rios liko tik 0. Pati prašo si- jono, mergaitė batukų, nūn rei- kia batų. Kad tas visas reikme- nis įgyti, reikės pasnykaujate vi- siems kokiais dvi savaiti.

— Pasnykas sveika žmogui, — pakriepė galvą ant vieno pe- ties, prabilo viena iš ponių.

— Leiskite paklausti, mielos, ponios, ar tamstos pasnykaujate kada?

Poni visai nesitikėjo kad bus pastatytas klausimas, pažūrėjo į Jurgį, pasikraipė, užraudė ir norėjo atsakyti, kad taip, bet pamislino, kad jeigu tas stacio- kas pradės daugias teirautis apie pasnyką, kurio ji visai ne- žino, tai dar bus blogiau. Su- stiprino drąsą ir, su pasidžia- vimu tarė:

— Ne tamsta mus turi klausi- nėti, bet mes tamsta. Matai ko- ki?.. Mes jiems gero darome, o jie drįsta tyčiotis iš mus.

— A, šitai atsakėte... Aš taip ir maniau. Bet, gerbiama po- nia, duok man visuomet gerai pavalgyti, tai aš niekadoms nesir- gsiu ir busiu tvirtesnis už mulą.

Mat mes nevienoki čia susiejo- me: jūs sergate iš persivalgymo, todėl jums ir reikalinga pasny- kas, o mes sergame iš nedaval- gymo, todėl mums reikalinga daugiau valgio. Ar nesitiktum, tamsta, pasipainyti su manimi vietomis ant kokios savaitės lai- ko?.. — Manau abudu paliktume sveiki.

Poni susuko nosį, atsistojo ir, skeptai stulsojama nosin, pradėjo vaikščioti po kambarį. Tuom tarpu klausinėtojas, no- rėdamas pagauti bemeluojuotį Jurgį, nes jam nesinorėjo tikėti, kad iš tokios kruvos pinigų, tik tiek atlieka, — paklausė:

— Ar negalėtum mums išdė- tyti smulkmeniškai, kiek kiek- vieng dieną turi išlaidų?

— Su mielu noru. Klauskite ir rašykite.

— Kiek suvalgai pusryčiams? Suprask, čia tik taov išlaidos. Šeimynos išlaidas rasime vė- liaus.

— Taip, bet kol pradėsiu pa- sakoti, turiu jums priminti, kad aš kuomet neturėjau tėvo čio- nais, tai tiek pat suvalgydavau. Dabar, kuomet turiu maitinti seną savo tėvą, tai trečią dalį viso savo valgio, atiduodu jam. Reiskia tiek pasnykauju, jeigu jums pasnykas taip sveika.

Klausykite. Pusryčiams su- valgau 3 kiaušinius, po 4c vie- nas — viso 12c. Duona 2c, ka-

va 2c — viso 4c, o 12c, tai vis- kas pusryčiams kaštuoja 16c.

Pietums. Svaras stėko 28c, duona 3c, kava 3c — viso 34c.

Vakariene: svaras ir pusė jau- tienos, 17c, svaras — 25c, du blydukai užpės, po 2c — 4c, duona 4c — viso 33c. Pakutis sigaretų 5c, buteliukas alaus 5c — viso 10. Du šitai per me- tus po \$20.00 — \$10.00, ketveri viršutiniai marškiniai, po \$2.00 — \$8.00, šešeri apatiniai mar- škiniai ir kelnės, po \$1.00 — \$6.00, vienas overkotas \$20.00, dvi kepurės, po \$1.00 — \$2.00. Viso pasidaro per metus \$88.00 be valgio. \$88.00 padalinus ant 360 dienų, išcina: apie po 22c diemai. Pridėjus maistą, kiek- viena diena reikalauja \$1.14. Tai tik mano ir tėvo išlaidos. Dabar paimsimė pačios ir mer- gaitės išlaidas. Be jos:

— Pusrytis: du puodukai kavos 4c, sviestas 5c, duona 2c, kiau- šinis 4c — viso 15c. Pietų a- biem 25c, vakariene abiem 25c, drabužis abiem 20c. Viso juodviečių dienos maistas ka- štuoja 85c.

Čia Jurgis lyg užsimastė. Po- nas pervedė paišeliu skaitlines ir tarė:

— Tai pasirodo, kad tamsta ir tamstos tėvas išleidžiote per dieną \$1.14, žmona su duktere 85c — viso \$1.99. Tamsta gi, uždirbi \$3.00. Tokiu būdu at- lieka kasdien po \$1.01. Ar taip?

— Labai bučiau laimingas, kad tiek atliktų, bet tiems pinigams taipgi skylė yra.

— Tai kur juos padėdi?

— Pragerla — ironiškai pra- bilo pirmoji poni.

— Palaukite. Aš maniau, kad inteligentai moka kalbėtis. Vie- nok mes, muzikai daug geriau gerbiame parlamentariškas tei- ses, negu jūs. Aš dar nepabai- giau viską suminėti, tamstos pasiskubino pertraukti man kalbą. Taigi klausykite:

Rakandai, lovų ruoš, miltas; šviesa, puodai, suotos ir kiti mažažmoniai sudėjus kruvon, kaštuoja kiekvieną dieną po 20c. Penki tonai anglių ant metų, \$10.00 tonas — \$50.00, padalinus ant dienos, išcina, a- pie 12c. Rnda \$16.00 mėnesiui, ant dienos išpuola po 50c. Vi- so 82c. Valgis 99c — viskas kaštuoja kasdien \$1.81.

Tokiu būdu man atlieka tik 19c, iš kurių dar turu gatveka- rių kompanijai užmokėti 60c per savaitę, nes pėkščias negu- liau nueiti į darbą, tabako nusip- irkti, už laikraščius užsimokė- ti ir nedėdieniui pragyvenimą įgyti, nes aš dirbu tik šioiomis dienomis ir uždirbu po \$3.00. Už nedėdienį negaunu mokėti, o pavalgyti reikia.

Ponas, matomai užsimastė. Nusimė nuo galo nosies aki- nius ir pradėjo tekslenti į nykš- čio nagą. Antroji poni atsi- kėlė, priejo prie pirmosios, ku- ri taisėsi prieš veidrodį ir paty- liukais prabilo:

— Žinai ką, tas vyrras turi gra- žias akis ir lopus...

— Bet muzikas, tai kas iš jo?

— Kad ir muzikas, bet jis man patinka.

Didžiausias ir stipriausias ban- kas ant Bridgeporto

PO VALDŽIOS PRIEŽIURA

CENTRAL MANUFACTURING DISTRICT

BANK

1112 West 35th St., netoli Morgan St., Chicago, Ill.

KAPITALAS IR PERVIRSIS \$300,000.00.

TURTAS VIRSINA DU MILIONU DOLERIŲ.

A
STATE
BANK

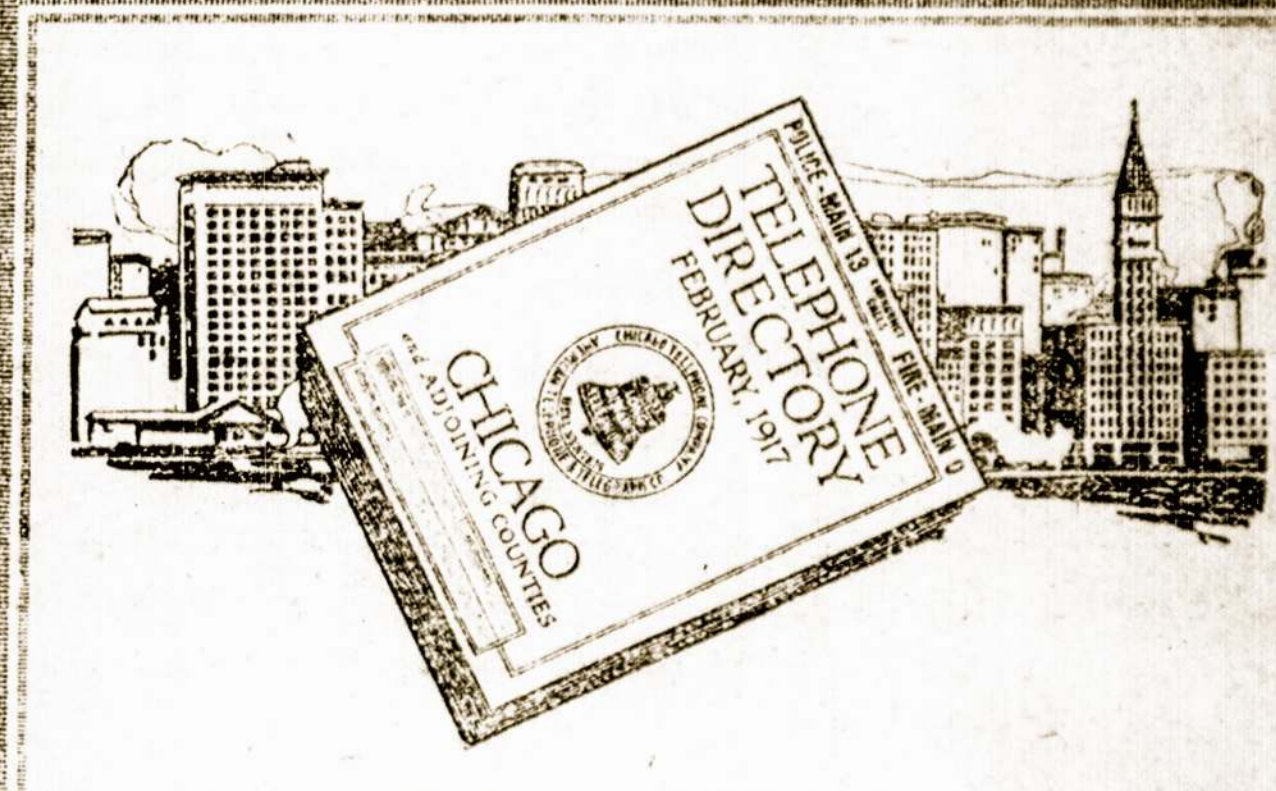
Šis Bankas yra suorganizuotas turin- giausių fabrių savininkų, kurių išdir- bysėse dirba tukstančiai lietuvių ir ki- ty tautų darbininkų. Prie šio Banko priguli Vice pirm. Armour and Co. ir daug kitų kompanijų.

Moka 3 procentą už padėtus pinigus. Daro paskolas, apsaugoja namus nuo ugnies. Siuntimas pinigų ir pardavi- mas laivakorėjų. Taipgi išskoluoja pinigus iš kitų bankų po visą Ameriką.

Bankos valandos: nuo 9 ryto iki 4 po piet; Subatomis iki 9 val. vak.

Kalbama Lietuviškai.

J. S. CZAIKAUSKIS ir JURGIS LUKYUS Lietuvių Skyriruje.

Sekanti Laida
Chicago Telephone Directory
Eina į Spaudą
Vasario 1mą

Prašome abonentų pranešti mums tuojau apie bile permainymą arba manomą per- mainymą dabartinio antrašo telefono knygoje.

Atsišauk į Commercial De- partment — Official 100.

Chicago Telephone Company

Ponios vėl susėdo ant savo vietų. Pirmasis ponas vėl už- sikabino ant nosies akinius ir tęsė toliaus kalbą:

— Tamsta, matomai teisingas žmogus, ar taip?

— Taip, tai ką?

— Pasakyk man, tamsta, iš kokių šaltinių semi nedateklių?

— Iš kokių šaltinių semi ne- dateklių?.. Hm... Kad jau pa- sisakiau, jog teisingai pasako- siu viską, tai ir čia turiu teisybę pasakyti — vagiu.

— Tamsta vagi?..

— Taip. Vagiu, nes gyventi reikia.

— Kaip ir ką?

— Nors ne vienas vagis nepri- sipažįsta prie vagystės, vienok aš, kaippo teisingas vagis, turu jums prisipažinti. Dalykas ve kame: skaitlinė parodė, kad man reikia pirkti anglis, kurios kaštuoja \$50.00 metams. Aš jų neperku. Vietoj anglių, vagiu iš miško malkas. Taipgi ir iš dirbtuvės, vagiu kas tik po ran- ka pakliuva. Tokiu būdu, va- gyste padengiu visas virsijan- čias įplauky išlaidas.

— Ar tamsta katalikas esi?

— Paklausė pirmoji poni.

— Buvau katalikas, bet kuomet žiauri kapitalo ranka pra- dėjo mane be malonės glostyti, priverė mane vogti, vertė ne- dėlimis dirbti, kad atsikračiau nuo bado ir tt. Taipgi pama- čiau, kad kapitalistai darbinin- kus šimtų sykų daugias apva- gia, o kunigai jiems pritaria ir visoms pajėgoms stoja už juos, sakydami, kad dievas sutvėrė turčius ir vargšus, tai pamačiau, jog ir pats Dievas kapitalistų ir kunigų pusę palaiko, o jeigu ji- sai toks, tai aš kaippo darbinin- kas netiksiu dangui tarp pašau- kėjų, kaip ir ant žengs. Mato- te ir dabar: aš ir mano šeimyna

sergame iš nedavalgymo, o ta- mstos ir jūsų draugai, sergate iš persivalgymo. Taigi aš su jums, kaippo su tokiais, neturiu nieko bendro, taip-pat ir su jūsų Dievu, nes jis ne dėl darbininkų, jeigu tokia neteisybė palaiko.

— Au... koks jis!.. — stebėjo- si pirmoji poni.

— Na, gerai, — tęsė toliaus ponas, — padėkim sau, jeigu ga- gautum nieko pavogti, tai kaip tadą gyventum?

— Turiu du kelius: vienas tai tas, turėčiau su savo šeimyna nusisamdyti vieną kambarį, ku- ris kaštuotų ne daugias \$6.00 mėnesį ir ten be oro, be kitų patogumų rugti, kaip agurkai statinėje. Tokiu būdu man ant mėnesio atliktų po \$10.00, kas padengtų išlaidas.

— Na, o koks gi antras kelias?

— Antras tai yra tas, kuris linksams, bet trumpas. Geras revolveris, drąsa ir žiaurumas, tai visi įrankiai su kuriais visur, o visur, dieną, ar naktį, galima pasakyt — rankas augštyti.

Tokiam užsiėmimė atsiduręs, labai bučiau linksmas šį vakarą, nes manau, kad už šimtine negailėčiau keturių kulų ir di- delės duobės žemę.

Šie žodžiai ponas taip sudre- bino, kad jie pradėjo žvalgytis durų link. Ponioms net ir kve- piančios skeptaitės išsmuko iš rankų. Jurgis matydams, kad ponai labai išsigando, tęsė to- liaus:

O, gal nenorėdamas sutepti savo nekaltos sąžinės, užsiganė- dinčiau viena kulka į savo ma- kuotę ir viskas pabaigta.

Ponas atsistojo, paskui jį ir kiti, pasitaisė akinius, palin- gojo galvą ir tarė:

— Tai sunkaus besama darbi- ninko gyvenimo...

1-147, Paulsboro, N. J.

Turky Juodųjų jūrų uostas!

Evg. Čirikov.

Ant Gyvenimo Slenksčio.

Vertė K. A.

Bažnyčioj Vania stovėjo toliu paniurusiu ir seriozišku ir neverkė. Kada atėjo laikas, — jis pabučiavo mamą tris sykius ir ką tai jai pasakė. Kuomet už vožė grabą ir pradėjo viršų prikalinėti vinimis, Vania pravirko ir sušuko:

—Mama! Kodel tu numirei?

Nesmagiai praėjo pirmas naktis be mamytės. Negalėjo užmigti Vania. Vis rodė, kad sulėjęs tebeskaito ta moteris, arba kad mama artinas prie lovkės, kad pabučiavus jį ir pataisius kaldra. Bus jau visai neužmiegas, bet staigu vėl pravers akis. Tuoj atsimindams, kad mamos jau nebėra salėj, ir kad ryto nebebus su kuo bepasisveikinti... Atsiminęs tai, jis įsmeigėdavo galvą pagalvėn ir pravirkdavo:

—Mamytė! Kodel tu numirei?

O iš kampo po senovei žiūrėjo "Dievo akutė"... Vania pasikėlė truputį, pažiūrėjo į ugnelę ir kuklėdamas išmetinėjo:

—Štai ir nemylė manęs! Ai, ai! Kokis Tu!

Greit lekia laikas, — žmogaus gyvenimo juodas paukštis. Lekia, nesustodamas nė dieną, nė naktį, ir nusineša žmogų su savim ten, kur matosi liudni debesis, be spalvų, be patraukiančios slaptybės juodi, nuobodūs, baltys debesis, sykiu su kuriais išplaukia juoda naktis, nebuvimo.

Juodas paukštis nusinešė su savim tėvą, nusinešė motiną, nusinešė Alešą...

Penkiolikos metų amžiu, rodos, visas gyvenimas tebėra dar priešakyje, ir nežymu, kaip greit lekia mūsų gyvenimo juodas paukštis. Tame amžiu nesinori atsigręžti ir pažvelgti, kas liko užpakalyje...

Kodel tu, vaikel, tokis paniurus, tokis užsimąstęs ir taip retai tesijauki? Reikia būti linksmam, pilnam gyvybės ir drąsiai žiūrėti į gyvenimą... Reikia su šypsa vėlde stovėti ant gyvenimo slenksčio... Gyvenimas juk taip gražus!

Viskas praeis, viskas užsimirš, bet tos kelios dienos — niekuomet. Niekuomet! Iki pat mirties, visvien — ar toli ji, mirtis, ar arti... Kieno tai geležinė ranka užrašė tas dienas nelygydomomis žaizdomis atmintį ir širdį.

Praėjo dešimtis metų, ištisus dešimtis metų... Bet neužtraukė širdies žaizdos. Neužsitraukė! Tankiai Vania skaito knygą ir įsigilina į žmonių gyvenimą, sutvertą rašytojus vaidintuve. Bet umai jis nusetoja skaitęs. Tarytum kas tai Nematomas liečia jo širdį ir prašo ką tai prisiminti... Lėtas laikrodžio mušimas. Lemputė, deganti kampe, atsargus žingsniai ir šnabzdėjimas kitame kambaryje, mieguistas vaiko šapelėjimas, — gali būti, jį prisiminate Nematomo paveikslą, kuris užgauna širdį ir be žodžių sako: "atsimink"! Ir pasidaro neramu sieloj, viskas, ką poetas sutvėrė, pranyksta... Išsisklaido gražus mirazas ir vietoj jo prieš akis atsistoja tos kelios pergyventos dienos... Su tokiomis nuožniomis smulkmenomis... Tarytum tatau atsitiko ne dešimtis metų, bet tik dešimt dienų atgal... Kodel mušimas laikrodžio prieš akis nupiešia grabą, degančias žvaves? Kodel šnabzdėjimas ir atsargus žingsniai priverčia kruptelėti ir pripildo sielą jausmu nepatįsomos nelaimės. Kodel vaiko mieguistas šapelėjimas tuoj pramena melyną kambarį, mažyčius karčivius, lovkę, raudoną ugnelę ir malonų išganytojaus veidą su laimėnčia ranka?...

Užtenka tik užsimenkti, ir ro-

dosi, kad gyvenį vis toj kvatieroj su tamsiu karidoriu ir giridi motinos dejavimą, matyt baltą ranką su plonais nusilpusiais pirštais, matai Alešos nugarą ir kaip jis ranka tūso vis drimbantčius ant kaktos plaukus...

Ir nuožniai gelia širdies žaizdos, padarytos kieno tai geležine ranka. Dvi asari nurieda ant knygos, kuri ką tik vertė juoktis ir linksminis...

Staigu atsikelia Vania, papurto galvą ir ilgai vaikščioja po savo mažytį kambarį. Vaikščioja ir vis mąsto apie Alešą, mamą ir tuo dar didina savo širdies skaudėjimą...

Nuo sienos žiūri į Vanią du paveikslu juoduose rėmuose, ir kuomet jis pakelia savo akis, tai rodos, kad ir jie atidžiai ir klausiančiai žiūri į jį iš juodų rėmų... Tarytum jie supranta, apie ką jie mąsto, tas paniurus vaikinas, ir tarytum jau senai žino, kas turės atsitikti ateityje...

—Mieli mano, — šnabzdė Vania, ir jo šnabzdėjys tiek daug malonumo, tiek daug ilgėsio, kad paveikslai atgina: rodosi, kad jų akys silpnai blizga prie lankaus atsakymo ugnelės...

Atgina paveikslai... Patamsij rodos, kad malonus Alešos veidas darosi rimtas, lyg biskį rustus, o motinos veidas parodo visą gilumą pergyventos nelaimės... Tyliai bėga ašaros, o jis vis žiūri į paveikslus, lyg norėdamas atspėti paslaptį jų amžino tylyjimo...

(Pabaiga)

Turgaus Žinios

Valgomieji produktai.

CHICAGO, Jan. 22, 1917

Žemiau paduodamos produktams kainos dera tik uždamu (wholesale) perkant; iš sankrovų perkant šeimyninėms moka brangiau:

Veisiena:
50—60 svarų, svarui 14½—15½
60—80 svarų, " 15½—17
90—100 svarų, " 17½—18
100—120 svarų, " 16½—17½

Jautiena: No. 1. No. 2. No. 3.
Ribs (svarui) 18 .16 10½
Loins 29 .18 .12
Rounds 13 .12 .10
Chucks 12½ .11½ .9½
Plates 11½ .10½ .7½

Kiauliena, už 100 sv.:
20—40 svarų \$12.50—14.50
40—60 svarų 12.50—13.50
60—100 svarų 11.00—12.00

Bulvės, bušelis: 1.75—2.00
Jamosios bulvės, statinė 6.10
Saldžiosios, statinė 3.00—4.50

Daržovės:
Burokai, didelė bakla 3.50—5.00
Kalafiorai, 10-24 galvų 1.25—2.40
Agurkai, dėžės, 2 tuz. 75—2.50
Salierai, už griztę 10—20

Morkos, didelė bakla: 2.00—5.00
Kopūstai, 100 sv. 5.00—6.00
Zalioji žirnių, gurbas 1.00—3.00
Salotos, gabr. 3—4 tuz. 1.75—2.50
Cibuliai, 100 sv. 5.00—6.50

Stringbeans, gurbas: 2.00—3.50
Tomėtės, dėžė, 10 svar. 1.00—2.00
Griechiniai, statinė 1.00—1.10
Vaisiai, žali: 2.00—6.00
Obuoliai, statinė 2.00—6.00

Extra Creamery: 36½
Extra First 34½—35
First 32½—34
Seconds 31½—32
Ladles 29—30

Oleomargarinas:
Stalui 22—24
Kepimui 16—18

Kiaušiniai:
Extras 44—45
Firsts 43
Young Americas 24
Longhorns 24
Sveiciniskas 34—40
Lamburger 24
Brick 22—23

Paukštai, gyvi:
Kalakutai (svarui) 14—22
Vištos 15—18
Viščiukai 18
Antis 18
Zasės 15—16

Paukščiai, išdarinėti:
Kalakutai (svarui) 28—30
Vištos 18—19
Jamosios vištos 18—20
Antis 15—20
Zasės 14—17

TĖMYKITE!

"NAUJIENŲ" TRIJŲ METŲ GYVAVIMO SUKAKTUVĖS

"Naujienu" Bendrovė rengia grandiozišką Vakarą su turtingu programu paskutinį nedėdienį prieš užgavėnes.

Ned., Vasario-Febr. 18, 1917

Pilsen Auditorium Sv.
1657-61 Blue Island ave., arti 18-tos gatvės.
CHICAGO, ILL.

Svetainė atsidarys 3 v. po piet. Inžanga 35c

Sis Vakarą daug ku skirsis nuo kitų vakarų, nes "NAUJIENOS" žino ko pagėdauja publika.

Programė dalyvaus gabiausi artistai ir solistai.

Kalbės "Naujienu" Redaktorius—
DRG. P. GRIGAITIS.

Pasarga: Privažiuoti galima 18-tos gatvės ir Blue Island ave. karais.

Kviečia RENGIMO KOMITETAS.
(Tikietai parsiduoda "Naujienu" Ofise.)

Veisiena:			
50—60 svarų, svarui	14½—15½		
60—80 svarų, " "	15½—17		
90—100 svarų, " "	17½—18		
100—120 svarų, " "	16½—17½		
Jautiena:	No. 1.	No. 2.	No. 3.
Ribs (svarui) 18	.16	10½	
Loins 29	.18	.12	
Rounds 13	.12	.10	
Chucks 12½	.11½	.9½	
Plates 11½	.10½	.7½	
Kiauliena, už 100 sv.:			
20—40 svarų	\$12.50—14.50		
40—60 svarų	12.50—13.50		
60—100 svarų	11.00—12.00		
Bulvės, bušelis	1.75—2.00		
Jamosios bulvės, statinė	6.10		
Saldžiosios, statinė	3.00—4.50		
Daržovės:			
Burokai, didelė bakla	3.50—5.00		
Kalafiorai, 10-24 galvų	1.25—2.40		
Agurkai, dėžės, 2 tuz.	75—2.50		
Salierai, už griztę	10—20		
Morkos, didelė bakla	2.00—5.00		
Kopūstai, 100 sv.	5.00—6.00		
Zalioji žirnių, gurbas	1.00—3.00		
Salotos, gabr. 3—4 tuz.	1.75—2.50		
Cibuliai, 100 sv.	5.00—6.50		
Stringbeans, gurbas	2.00—3.50		
Tomėtės, dėžė, 10 svar.	1.00—2.00		
Griechiniai, statinė	1.00—1.10		
Vaisiai, žali	2.00—6.00		
Obuoliai, statinė	2.00—6.00		
Grapefruit, d. 46—96 št	2.75—3.50		
Apelsinai, dėžės	1.75—3.50		
Citrinai, dėžės	2.75—3.25		
Ananasai, gurbas	3.00—3.25		
Cukrus, už 100 sv.:			
Piaustytas, H and E	8.45		
Standard cane, smulkus	7.25		
Burokų, smulkus	7.05		
Gyvulių turgus.			
CHICAGO, Jan. 22. Gyvulių atga-			
bento šitip: galvijų ca. 25,000; avių			
— 25,000; kiaulių — 78,000. Paduo-			
duodamos kainos:			
Galvijai:			
Jaučiai, parinktiniai	\$10.00—11.80		
Kiek menkesni	8.00—10.00		
Mitulai	9.50—11.20		
Stockers and Feeders	6.50—7.40		
Veršiai, parinktiniai	7.00—8.75		
Karvės, vidutinės	5.50—7.25		
Buliai	6.50—8.00		
Kiaulės (240—400 sv.:			
— 11.00—11.25			
Vidut. (100-250 sv.)	10.90—11.20		
Lengvesnės	10.65—11.10		
Paršai, geri	9.15—10.00		
Avys:			
Mitulos	11.90—13.00		
Senės, geros	8.00—10.25		
Aviniai, geri	8.00—11.00		
Ėrai	11.00—14.40		

Kaip Žmogus Mansto

Knygelė parašyta JAMES ALLEN, versta
ST. BIEŽIO, spauda J. Ilgaudo.

TURINYS:
Mintis ir charakteris.
Minties pasekmė ant aplinkybių.
Minties intekmė ant sveikatos ir kuno.
Mintis ir tikslas.
Mintis—faktorius nuveikime.
Svajonės ir idealai.
Rimtumas.

Kaina 15c.
"NAUJIENOS"
1840 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Jis mane išgydė!

Jums nereikia mokėti dolerio iki nebusite išgydytas

Nėra ligos arba susikrovimo ligos, nuo kurių vyrai serga, kurių aš daug kartų nebučiau gydes.

Greitas pagerinimas pajautiamas nuo mano gydymo yra pasakmė mano ilgo patyrimo. Be gašinimo mano laiko spėjimui, aš pradėtu tikra metodų tuojaus. Aš galiu pasakyti jums į keletą minučių, ar aš galiu jus išgydyti ar ne ir aš negaitysiu jus ir savo laiko, jeigu yra abejonė.

Aš turėjau puikų pasisekimą įgyjimui greitų pasekmių.

Aš pasekmingai gydau dabartines ir užsienėjusias ligas, syphilį, Kraujo užnuodijimą, vyrišką silpnumą, Varicocele, Stricture, Puslės ir Inkstų klutis ir visas vyrų betvares.

VYRAI Visi tie, kurie negali atsilankyti į mano ofisą, turi atsiųsti del mano dešimtos dolerių naminio gydymo.

Ofiso valandos: 9 val. ryto iki 9 val vak. Nedėliomis taip pat. Privatūs įėjimas per Casino aptiką.

Dr. F. L. Talcott No. 30 South Halsted Street, Chicago, Ill.

MILDA TEATRAS
VODEVILIUS IR PAVEIKSLAI
Vodevilius Permaina:
Panedėly, Ketverge ir Subatoj
Paprasiomis dienomis pirmas floras
10c, Balkonas 5c.
Subatos vakarais ir nedėliomis pirmas floras 15c, Balkonas 10c.
HALSTED IR 32-RA GATVĖ

LEVESKIO Prekybos ir Kalbų
Dieninė ir Vakarinė **MOKYKLA**
Čia gali išmokti Anglų kalbą nuo pradinių iki aukščiausių, taipgi Lietuvių, Vokietų, Rusų ir Lenkų kalbų; Arifmetikos, Anglų, Matematikos, Istorijos, Geografijos, Politikos, Ekonomijos, Knygyvedystės, Dailiaradės, Labileidimo, Prekybos taisyklės ir tt. Čia gali užbaigti PUBLIC SCHOOL, HIGH SCHOOL ir PREKYBOS KURSUS. VISKAS AISKINAMA LIETUVISKAI.
3106 So. Halsted St., Chicago
J. Petkuskas, Direktoriaus

KAZIMIERAS GUGIS
ADVOKATAS
Čia visokias reikalias, kaip kriminalinius, taip ir civilinius teismus. Doro visokius dokumentus ir popierius.
Namių Ofisas: 127 N. Dearborn St.
1323 S. HALSTED ST.
Ant trečių lygių
Tel. Drovers 1310
Miesto Ofisas: 127 N. Dearborn St.
Room 1111-12 N. Bldg.
Tel. Central 4411

Amerikoniška Valstijine Banka

1026-1027 Blue Island Ave., Kampas Loomis ir 18-tos Gatvės.
KAPITALAS, PERVIRŠIS IR PELNAS
\$600,000.00

Valstybinis Bankas su dideliu kapitalu arti jūsų namų
Reguliariskai peržiūrinamas Valstijos ir Clearing House Association.
Žinoma garantacija, kad jūsų pinigai yra saugiai padėti ir kad jie bus išmokėti, kuomet jus pareikalausite.

Aidara Panedėlio, Ketvergo ir Subatos vakarais iki 8:30 v. vak.

Kalbama lietuviškai ir lenkiškai

Suvenytų Valstijų krasa čia laiko savo pinigus

JAS F. STEPINA, Prezidentas.
ADOLPH J. KRASA, Kasierius.

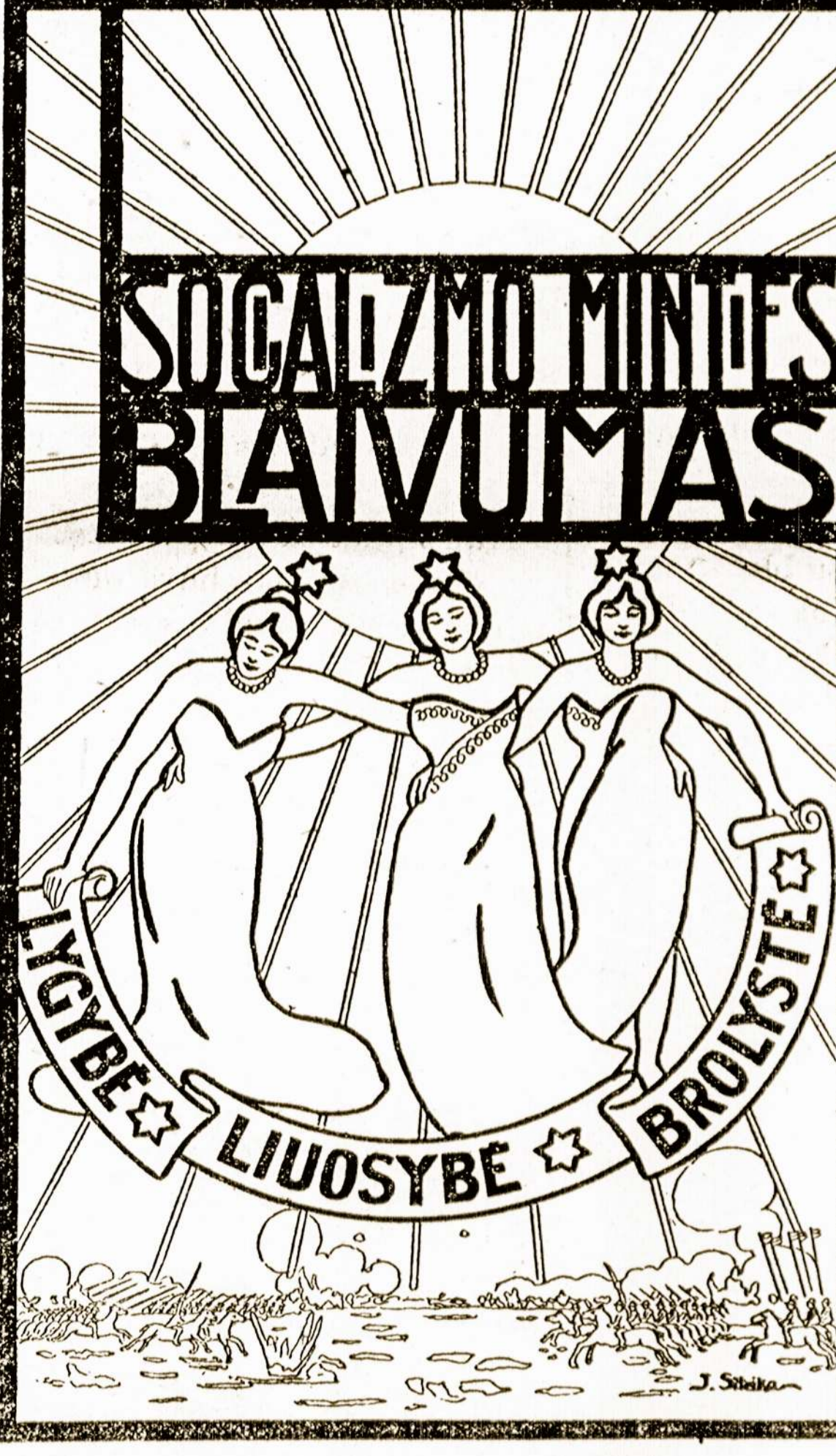
JOSEPH C. WOLON
LIETUVIS ADVOKATAS
Rūpinas 902-904 National Life Bldg.
29 So. La Salle St., Chicago, Ill.
Tel. Central 650-652. Atstovai: Uar-ninko, ketvergo ir subatos vakarais nuo 6 iki 8 val. vakare, po numerio: 1544 MILL-WAVERE AVE., Chicago, Ill.
Tel. Humboldt 97.

WALTER F. SOMMERS
ADVOKATAS
RECTOR BUILDING
78 W. Monroe St., Room 1207.
Chicago, Ill.
Phone Central 6107 ir 6106

J A U!

Išėjo iš spaudos senai žadėta, senai laukiama
Jono Spargo Knyga

Socializmo Minties Blaivumas

Tai yra viena puikiausių lietuvių kalba išleisčių knygų tiek turinio tiek technikos žvilgsniu. Kadangi Lietuvių darbininkų literatūra vis dar neturtinga, tai pasirodymą šito stambesnio veikalo, kur paprasčiausia, kiekvienam suprantama kalba išdėstoma socializmo mokslas, kiekvienas mąstąs darbininkas sutiks didžiausiu pasigėrėjimu.

Knygą Socializmo Minties Blaivumas angliškai parašė žinomas socialistų veikėjas ir rašytojas Jonas Spargo, o lietuvių kalbon, autoriui leidus, išvertė A. Lalis.

Aprašyti visą šios knygos vertę čia nei negalima. Pasakysime tik tiek, kad ji parašyta taip interesingai, jog pradėjus skaityti sunku ir beatsitraukti: skaitai kai kokią pasaką ir tuo tarpu nejučiomis susipažįsti su socializmo mokslu, su socializmo tikslais ir uždaviniais.

Mūsų kunigai, kunigų leidžiamieji laikraščiai, ir jų nusamdytieji agitatoriai besistengdami trukdyti socialistišką darbininkų judėjimą, pliauškia prasimanę visokių nebutų dalykų apie socializmą. Gi žmonės, kur irgi nepažįsta gerai socializmo mokslo, dažnai tiems kunigams pliauškimams įtiki. Kas perskaitys šią knygą, pažins, kas ištikrųjų yra socializmas, ir į kiekvieną priešų užmetimą mokes atsauti rimtu argumentu taip, kad tie socializmo priešai turės užmatant savo burną užčiaupti.

Todėl sakome, kad nei vienas lietuvis darbininkas neturėtų apsieiti be šios knygos.

Pastebėsime prie to, kad Socializmo Minties Blaivumas netiktai savo turiniu, bet ir technikos žvilgsniu bus tikra lietuvių darbininko knygynėlio pažiba. Stambios, aiškos raidės, daili spauda, gera gryna popiera. Ypatingai puikus knygų viršelių paveikslas, pieštas žinomo mūsų dailininko, p. Jono Šileikos. Tas paveikslas ant knygų viršelių spausdintas keturiomis dažais.

Knyga turi 230 laktų.

Knygos kaina, neapdaryta 75 centai; dailiais tvirtais audekliniais apdara, \$1. Užsisakykite tuoju. Pinigus siųskite Money Orderiu, ne kitaip. Geriausia iškirpkite šitą žemiau paduotą kvitukę, parašykite savo vardą ir adresą, įdėkite kartu su money orderiu konvertan ir siųskite mums.

NAUJIENOMS, Chicago.

Mėnesio d., 1916

Indėdu čia money orderį (čekį) ant sumos \$..... Prašau atsiųsti man Knygą Socializmo Minties Blaivumas. Adresas:

Vardas ir pavardė

P. O. Box arba namų No, gatvė ir miestas

NAUJIENOS

1840 South Halsted Street Chicago, Illinois

CHICAGOS ŽINIOS

KAMPANIJĄ PRADĖTA.

Chicago socialistai jau pradėjo pavasario rinkimų kampaniją. Daugelyj vardų tapo jau nominuoti kandidatai ir aldermanus ir yra vilties, kad sekama rinkimais ne vienas jų bus išrinktas.

Ikišol Chicago mieto taryboj teturėjome tik du socialistu aldermanu: Wm. E. Rodriguez, iš 15-tosios wardos, ir John C. Kennedy, iš 27-tosios wardos. Tai vieninteliai tikri žmonių atstovai miesto taryboj, kurie veikė žmonių reikalais vadovaudamies ir savo darbais žmonių naudai aiškiai skyrėsi nuo kitų politikuojančių ir kapitalistų reikalams bernaujančių aldermanų. Užtat tuodu socialistų aldermanu užsipelnė netiktai darbininkų visuomenė, bet ir šiaip sąžiningų žmonių — kad ir ne darbininkų sluoksnių — pritarimą ir užuojautas.

Tai sekamas rinkimais tiek Rodriguez, tiek Kennedy bus turbut, vėl išrinkti. Bet šalia jų, be abejo, bus išrinkta visa eilė aldermanų iš kitų wardų. Tikimasi ypatingai, kad 15-toj wardoj, šalia Rodriguez, bus išrinktas dabar nominuotasis socialistas J. Louis Engdahl, partijos organo American Socialist redaktorius.

Pažymėtina: ypatingai, kad ant socialistų tikieti kandidatais aldermanus tapo nominuoti ant ešyk du lietuviai — plačiausiai Chicago lietuvių visuomenė, netik socialistų rateliuose, žinomu visuomenės veikėju: dd. Kazimieras Gūgis ir Petras Galskis, pirmasis bitytojų darbo, antrasis šešioliktojo.

Ikišol socialistai nominavo kandidatus aldermanus sekamos wardose:

- 2 wardė — O. F. Porce
- 3 wardė J. Frank Marvich
- 4 wardė K. Gūgis
- 6 wardė Mrs. Ella Carr.
- 7 wardė — John T. Caulfield
- 8 wardė — George Kohler
- 9 wardė Charles V. Johnson
- 10 wardė J. Sonnenschein
- 12 wardė — Louis b. Cejka
- 13 wardė — Charles H. Heir
- 14 wardė — H. W. Harris
- 15 wardė — J. Louis England
- 16 wardė — Peter Galskis
- 18 wardė Harry H. Greenwood
- 19 wardė — Isidore Gordon
- 21 wardė — Ch. N. Anderson
- 22 wardė — Andrew Laflin
- 23 wardė — W. Ericson
- 24 wardė — John Weyer
- 25 wardė — Paul Paurse
- 26 wardė Victor Koehler
- 27 wardė — Victor Koehler
- 28 wardė — Carl A. Juberger
- 29 wardė — Marcus H. Taft
- 31 wardė — J. Markovitz
- 32 wardė — P. L. Anderson
- 33 wardė — William E. Dunn
- 34 wardė — Morris Siskind
- 35 wardė — H. E. Murphy

Be to dar nominuota: miesto iždinku d. Robert H. Howe ir miesto sekretorium d. Lewis W. Hardy.

EUGENE V. DEBS' O PRAKALBOS.

Vienas įžymiausių socialistų Suvienytose Valstijose Eugene V. Debs užvakar kalbėjo Princetse teatre. Jo kalbos tema buvo "Pasaulio darbininkai." Daugiausia domos jis atkreipė į Suvienytų Valstijų industriją ir politiską sistemą.

Tarp kita ko Debs pasakė:

"Ponas Roosevelt sako, kad žmogus, kuris nekariautų iki paskutinio kraujo lašo už tėvynę, yra visai ne vyras. Tokiaime atvejių aš geriau bučiau nevyru, nekad ponu Rooseveltu."

65 nuoš. žmonių padaro visą turtą pasaulį, o jiems tenka tik 5 nuoš. to turto.

Suvienytose Valstijose yra 30,000,000 darbininkų. Vienas ketvirtadalis jų gauna tik \$1 į dieną ir du trečdaliai gauna mažiau \$500 metams.

Kapitalistai sakė, kad dabartinių laikų mes gerai uždirbame. Klausimas, kieno uždariai daugiau padidėjo — kapitalistų darbininkų. Kapitalistai uždaria milijonus dolerių. Tiesa, ir darbininkams šiek tiek pakelta algos, bet juk tuo pačiu laiku pabrango ir gyvenimo reikmenys.

Kuomet milijonai darbininkų susipras, kuomet tarp jų užvies politinis ir industrialis solidariskumas, tuomet niekas negalės atsilaukyti prieš juos, tuomet išnyks naudotojai. Kas del manęs, jeigu mano mirtis būtų akstinu socializmo judėjimui, tai aš mielai atiduočiau savo gyvastį.

Tie, kurie yra gerai apmokami, visai nesiskaitė su blogai apmokamais darbininkais, dirbančiais prie geležinkelio. Jie paliko juos neorganizuotais.

Negali būti jokios priežasties, kodėl geležinkelio darbininkai turėtų dirbti daugiau nekad 8 valandas dienoj. Geležinkelio kompanijos padarė bilionų dolerių praeitais metais. Darbininkai galėjo pasakyti: "Išpildykite mūsų reikalavimus arba mes suvalyvosime šalies juadėjimą." Tai yra biskultū perusčiai, bet tik tokia kalba ir tegalima padaryti intaką į kapitalizmus.

Adamsono bilius liko priimtas, kad prigavus darbininkus. Jis turėjo ineiti į galę nuo sausio 1 d. Reikia manyti, kad Wilsonas nebūtų buvęs išrinktas antru kartu į prezidentus, jeigu jis būtų parėmęs geležinkelio savininkų pusę. Tačiau, dar galutinio rezultato nėra. Šiuo tarpu visas tas dalykas atsidūrė palėdy lizdo rankose, kuris yra šaukiamas Suvienytų Valstijų augščiausiu teismu."

KADA GALIMA, O KADA NEGALIMA.

Nelab senai tulas žmogus nusipirko namus netoliese nuo parapijinės mokyklos. Mokykla priklauso prie bažnyčios, kuri randasi ant aštuonioliktos. Vyrai ir moteris dirba. Tokiu bū-

du namie niekas nepasilieka. Mokyklos vaikai naudodamiesi taja proga pradėjo šeimyniniškai: pirmoje vietoje pradėjo plėšyti stogus, kurenti kiemse ugnį ir t.t.

Kartą moteris, sutikusi vietos kleboną, papasakojo jam, kaip elgiasi jo "studentai." Pastarasis, išsklausęs skundą, užklauso: — Ar žinai vardus ir pavardes tų vaikų?

— Ne. Aš nestoviu namie, tai kaip aš galiu žinoti.

— Tokiu būdu aš negaliu tamstai pagelbėti.

— Jei taip, tai aš įskusiu policijai.

— Gali eit sau pas policiją.

Ir taip moterėlė nieko nepesė.

Pasirodė, jog kunigėlis negali suvaldyti savo "armijos." Keista... Keletą savačių atgal to paties dvasiško tėvelio paliepiu, mokyklos vaikai apskelbė biokotą Lawrence krautuvėlei už pardavinėjimą "Naujienu" Tuosyk "sesers" dabojo tik krautuvę, lyg volkiečiai savo liniją: nė vienas vaikas nedrįso kojos įkelti į "nekošerną" krautuvę.

Na, o dabar, kuomet yra tikras reikalas uždrausti vaikams taip blaiviai elgtis, — kunigėlis sakosi negalintis tati padaryti.

"PEOPLES VOICE."

Socialistų Partija jau išleido pirmą numerį neperiodinio laikraščio "Peoples Voice," skiriamą pavasario rinkimų kampanijai. Pirmasis numeris tai pirmas kampanijai paskelbtas šovins. Patartina socialistų kuopoms įsigyti "Peoples Voice" tukstančiais egzemplioriais ir platinti tarp žmonių savo apilinkėse. Kaina tukstančiui egzemplioriu du doleriai.

KUNIGIŠKA ŠTUKA.

Mumis praneša tokių dalykų: "Naujienuose" jau buvo minėta apie klerikalų laikraščio "kontestą." Tas paminėjimas, matoma, pataliki tiesiog į tikslą, kadangi to laikraščio bosai su didžiausiu riksmu šoko plusti "Naujienuose" ir net jų redaktorių.

Be to, kas buvo rašyta "Naujienuose," tai, pasirodo, yra gryna tiesa. "Kontesto" dovanas laimėjo kunigai. Tik-ką tapo suskaičiuota "kontesto" rezultatai, ir išėjo taip, kad pirmą dovaną tenka kun. Kaz. Skrypkai, iš Detroit, Mich. kiti augšta dovaną — kun. Statkui ir t.t.

laikyti slaptai, kad galėjus iš šitie rezultatai nutarta kolkas tų žmonių, kurie dalyvavo "konteste," padaryt dar daugiau bazonis, nes kuomet jie patirs pasikmes, tai jau iš jų, žinoma, nieko nepesi. Dar gali kilti "revoliucija."

Mat, "kontestantai" baisiai nepatenkinti. Tuli jų, pasitike-dami mialauskinio organo prižadais, dirbo kiek galėdami: tikėjosi laimėti automobilį arba kitokią didelę dovaną, kurios buvo pasiulyta. Kiti nemazai net ir savo pinigų išleido, kad tik sukollektavus daugiau prenumeratos. O paskui jie pamatė, kad nežinurint jų visų jų pastangų ir aukų, pirmas vietas "konteste" užėmė kunigai.

"Kontestantai" supykę. Norėdami būtinai atlaikyti savo poziciją, kaiturė daugiausia balsų turėjusieji "kontestantai", sudėjo visus balsus į daiktą ir pavadė vienam. Bet ir tas negelbėjo. Pasirodė, kad kokiais tai stebuklais Detroito klebonas visgi "stovi pirmoje vietoje." Ir ką nedarė "kontestantai", o tas klebonas gal-gale juos "subytino."

Biedni žmoneliai, dėjusieji paskutinį centą, kad tik gaus pasivienijant automobilių, dabar jaučiasi didžiausiu nusikrausti. Bet ką jie pasakys, kada pasekmės bus paskelbtos? Beje, tarpe pirmojo ir antrojo "laimėjusių" kunigų išprausta kokia-tai mergina iš New Yorko, ar iš ko-

kio kito pasviečio — del pamarginimo, taip sakant. Tarp ilgų skvermų vienas sijonas.

Gerai, žiūrėsimė, kas toliau bus iš tų visų "štukų." Kaip kam jos gali pasibaigti labai liūdnei.

Vienas iš jų.

Apiplėštas aptiekorius Morris Zoub, 1359 N. Maplewood ave. Piktadariui laimėję \$50 paspruko automobiliu.

Enoch Sayhr, krautuvninkas, 5656 Chicago ave., apkraustytas. Neteko \$170.

E. W. Steels, 449 Deming Pl., manydama, kad kas nors krepšį prie jos durų paliko vaiką, pašaukė policiją. Krepšys buvo pilnas kačiukų.

Policija įsėjo vyro, kuris persistatęs kaip inspektorius, užpuolė ponį A. Schultz, 5617 S. Winchester ave.

Morris Thiel, saliuininkas, 433 Wells, rastas sklėpe pasikorusiu. Tokiaime padėjime jis išbuvo dvi savaites.

Poni F. A. Fisher sunkiai sužeista susidurusi dviem automobiliu.

Frank Stanley, Jas. Kelly ir Ed. Caster suaiškiyti. Juos kaltina prigulėjime prie plėšikų šaikos.

Bella Switzer, 2814 ct., nusižudė chloroformu.

Charles Bergland, 922 Windsor, taip smarkiai išsiticė ant slidaus šaligatvio, kad už poros valandų numirė.

Zmogus, vadinantis save Bob Roy Ricketts, areštuotas. Prigaunderies policistus.

Sam Craig, 240 N. Maplewood ave., liko primuštas savo paties, o paskui areštuotas.

Protestuokime.

Pagalvokime, lietuviai darbininkai ir darbininkės, kodėl viskas taip labai pabrango? Delko už netikusią maistą reikia mokėti dvigubai ir net trigubas kainas? Tuo tarpu kapitalistai skelbia, kad gyvenimo reikmenys dar labiau pabrangės. Jau dabar darbo žmonės negali nusipirkti tinkamo maisto, — tai ką bereikės daryti, kuomet maistas dar labiau pabrangės?

Nors mes šiandie ir uždirbame, bet kapitalistai tą uždarbį moka taip gudriai išplėsti, kad mes ir jausti neįjačiame. Pagalvokime, kas bus ateityj, kuomet užstos bedarbė?

Pažūrėkime, ar yra bent koki priežastis, gyvenimo reikmenų pabrangimui? Jokios. Juk sandėliai užta nuo supiltų ten kviečių. Įvairių įvairiausių valgomųjų produktų yra visur pudomi. Mėsos, sviesto ir kiaušinių yra sukruti kalnai. Galop, ar dabartės mažiau iškasa ma anglij Amerikoj? Ne. Tai delko pas mus tokis brangnumas? Delko mums visokiomis atmatomis reikia maityties? Delko mes turime būti suvalkaniais ir nuodyti savo kūdikių sveikatą? Delko?! Delto, kad visokie sukčiai ir spekuliantai galėtų sau daugiau pelno turėti, išgabendami valgomus produktus į Europą.

Mes reikalaujame, kad pirmoj vietoj, būtų uždrausta išgabenti maistas į Europą, jeigu jo stokuoja namie, pareikalaukime, kad kartą

ant visados būtų padarytas galas visokiems spekuliantams. Jeigu nėra kito išėjimo, tai pats miestas privalo paimti tą dalyką į savo rankas.

Čia noriu atkreipti dėmesį mūsų sesučių šeimyninkų, kurios labiausia mato ir atjaucia maisto brangumą. Nors vyras parsineša ir nemažą mokesį, bet apmokėjus pragyvenimo bilas, nelieka nė rubui nusipirkti, todėl kuklius šiltai apdėyti. Todėl protestuokime prieš toki apsiereiskimą. Vienok tai darykime ne atskirai — savo virtuvėj — bet viešai, susirinkime. Protestuokime kartu su darbo žmonėmis. Kuomet tie protestai pradės plaukti iš visų miestų bei miestelių, tuomet valdancioji kles bus priversta skaitytis su mumis.

Utarinke, sausio 23 d. 7.30 val. vakare "Mildos" svetainėj (3142 S. Halsted Str.) įvyks masinis mitingas, kuriame bus išneštas protestas prieš gyvenimo reikmenų pabrangimą. Mitingą rengia LMPS. 9-ta kuopa. Kalbės J. Gubavičius, ponis M. Jurgelionienė ir kiti.

Visi vyrai ir moters, vaikai ir merginos privalote atsilankyti susirinkiman. Juo daugiau bus balsų, tuo didesnės bus pasekmės.

Laiškai iš Lietuvos.

Vietinė "Immigrants Protective League" gavo punda laiškų iš Europos visokiems Chicago gyvenantiems žmonėms. Žemiaus paduodu laiškų sąrašą.

Laiškus galima atsiimti mūsų biure, 1140½ So. Michigan Ave., 3-čios lubos, Chicagoje. Biuras atdaras kiekvieną dieną nuo 9 ryto iki 5 val. vak. Nedėliomis nuo 10—12 ryto ir Seredomis nuo 7—9 val. vak.

Vizituotoja
Marė Jurgelionienė.

Alėjūnas Stanislas, 3252 S. Halsted, Augailis J. Co-Jonas Gribas, 4600 S. Paulina Street, Bagdonas Vincentas, 4504 S. Paulina Baidunas Goveles 2349 S. Oakley av, Bakavskis Stanislas 4519 Paulina st Bakavskis Edward 3308 S. Morgan Bakuti Martinas 3300 S. Morgan Baktos Benediktas 3340 S. Wood S Banalis Chas. 629 Madison st Banovic Kazimieras 9120 S. Maclellan ave Baravikas Stanislas 8220 Vincennes Avenue Bartkevicius Mikolas 3119 S. Morgan Str. Baskas Juozapas 1607 N Ashland av Bajnov Anna 919 W. 33 Street Berginski Antoni 4600 S. Paulina S Bilikovskis Mikolas 4537 S. Hermitage Avenue Bocuinas J 1726 State St, Norks Chicago, Ill. Bracks V. 670 W. 18 Str. Bruckis Jul. 6159 University ave. Brugulyte Elzbieta 3141 S Union a Buzas Peter 918 W. 33 Str Buzas Piotr 144 — 33 Str Buzas Zdzislaw 148 W. 35 St. Bugalskis Antanas 3332 Wallace st Buvid Marla 2350 S. Leavitt Str. Burneika Petras 1530 Arnold Str. Chicago Heights, Ill. Buszas Piotr 941 — 32 Str Butas Julian 1208 Chicago Ave, Jacksonvile, Fla Butkus Alex 2153 W 24 Str Butkus Benny 2207 W 21 St Butkus John 4509 S. Paulina Str Gecvicius Gals 2125 W 45 Place Cepauski Jonas 462, S Talman ave Cebulski Peter 2297 S. Oakley Ave Ciopas Anton 4559 S. Hermitage av Curbis M 2334 S. Oakley ave Czaplounis Franciszkus 16522 Indiana Ave Davidelis Kazimieras 119 E 107 St Dinapas George 3144 S Auburn av Drangelis D 257 E 115 Street Duplis Jons 370 Kensington ave Dvelis Joseph 2332 W 23 Place Ercius Aleksander 4450 S. Hermitage Ave Folinus Adomas 2320 W 23 Place Fornickis Helena 4547 Wentworth a Gacianis Aufras 2013 Canalport av Gaizauskas Zigmontas 190 S Ruble s Galdikis Alex 368 Kensington Ave Galdikas F. 2 S. Winchester Ave Garbenis Dan 1951 Canalport av Gantskis K 745 Milwaukee ave Geclzas Johann Jushm Ave. S Chgo Gedraitis Zigmas 1940 S String str Giedrik Juozapas 1510 S 49 ave Gimbutaitė Stanislava 3249 — 53 Morgan Str Girzdauskas J 3232 S. Halsted St Godelvaskis Petronelė 2930 W 38 St Gordon P 416 S. Trumbull Avenue Grabauskas Juozapas 4437 S Wood

Gramaila Juozapas 926 W 37 Place Gudauskis Victor 4301 S Wood St Jakubaitis Franciszkus 4411 S. Ho-nore Street Jakubaitis Joseph C-o Jonas Gribas, 4600 S Paulina Str Jalczewska Paulina 1956 Canalport avenue Jarutina Ona 3252 S Halsted Street Jarmolovicz Adelija 3244 S. Morgan Jurevicius Kazimieras 714 W 19 Pl Jodelia Kasperis 726 W 18 str Jonikaitis John 4330 S. Wood str Jenkus Alex 128 Kensington ave Jozapaitis F A 3601 S Halsted Str Juknis Benevictus 3252 S Halsted Jurbikas Jonas 933 W 33 str Jurgaitis John 5238 Lime Str Jurevicius Anton 10726 Eldbrocke av Jurevicius Frank 2334 S Oakley ave Jurevicius Stanislas 3332 S Morgan st Jurgaitis John 3238 Lime Str Jurks John 4549 Marshall ave Jurksius Frank 670 W 18 str Jukubovskis Stanislas 954 W 19 str Kakta Joseph 4535 Honore Street Kaldis Anton 214 Park Str Kanapeckas Sierpion 3400 Auburn a Karalius Johan 10458 Torrence Avenue, S. Chicago. Karbauskis Joseph 2431 W 46 Str Karlikauskis Kazimir 1758 W 47 Str Kasmanvickis Toni 21547 Hermitage a Katolevicz Dominik 4311 Washington

Kazlauskis J 3328 S Halsted str Kazlauskis Michael 1723 W 47 Str Kazakai Marcel 2540 W 45 Place Kemisaitis K 843 — 22 Place Kintis William 1190 S. Canal Street Klivis Kasimir 917 W. 33 Str Kniksia Matas 4430 Chicago, Ill., Blackwell, Wis. Kacuzskis Pavilas 10117 Commercial avenue Koncius Kazimir 715 W 120 Str. West Pullman. Krasauskis Kazimir 1765 Ogden Av Kroyer Aleksander 3249 Pierce ave Kroyer Robert 1830 N. Sarvona Ave Krusas Kun. W. 717 W. 18 Street Kussaitis Peter 1607 N Ashland av Lamsargis Mrs D. 4615 Wentworth a Luksevicius Juze 3252 S. Halsted St Luksevicius Adolf 2842 W. 23 Place Lukoskus Etanislav 4549 S. Hermitage Avenue Luneckas Anton 4405 S Wood Str Macikas Vincentas 4537 S. Paulina s Maculis Jonas 1923 S. Peoria Str Maculis Juozapas 4501 S Paulina st Mackiewicz Marjona 957 W 19 Str Maculskis Petras 325 Kensington a Malewski Anastazia 831 W 34 Place Martulaitis Jonas 670 W 18 Str Masalskis Aleksander 1852 Seward s Masilevicius Stanislas 1258 Holt a Matkiewicz Jonas 3252 S Halsted st Matkiewicz Pijus 3252 S Halsted Matuzs Ignac 3255 S Sackel ave Matkiewicz Jonas 2334 S Oakley a Mikalauskis Miss Domis 1358 S Peoria street Mikalauskas Stanislas 3337 Wallace Street Milakis Anton 1012 S Canal Street Milickis Anton 3252-54 S Halsted st Miller Chas. (del Dom Garbenis 1951 Canalport Avenue Misickis Jonas 8436 Vincennes av Miseric Josef 4559 S Hermitage av Molis Juozapas 2350 S Leavitt str Motikat Jurgis 1122 S. Halsted str Markunas Juozapas 2334 S. Oakley a Manartonis 670 W. 18 Str Nausakaitis Antanas 1721 S Halsted Neimaut J 10505 Hoxie Avenue, S Deering Nanartonis Bernardos 1710 S. Ruble Nevedomski Juozapas 2334 S Oakley Avenue Noreika Ignacia 2854 W 40 Street Norkus Franz 349 Kensington ave Narkus Vincentas 3405 S Halsted st Norvaisaitė Anna 3338 Canalport a Ogintaus Petras 4535 S. Morgan Ogintaus Benediktas 1724 W 47 Str Ogintaus Jurgis 1334 — 49 Ct, Cicero Oskas Juozapas 2129 W 23 Place Oldenevicius Vladas 368 Kensington a Papareckis Juozapas 3301 S. Morgan Pajarkis V 2334 S Oakley avenue Paloniukė Gracele 3337 Wallace st Paugaitė Michalina 3019 Union av Patrauskis Kazimir 1600 S Union a Petrikienis F. 1719 Ellet Street Petrovski Mathias 1370 S Halsted st Petrulis Konstantas 3347 — (?) Ave Pioraitis Monika 3252 S Halsted str Pocevicz Adolf 1827 S Union Ave

Pocius Antonius 10731 Wabash ave Prezpolska Aleksandra 2318 Leavitt street Pudzelis Jonas 115 — 16 Str (?) Pugzlis Selvestras 1607 N Ashland a Pusokienė Petronelė 1835 Canalport Avenue Putris Kaspar 2013 Canalport ave Putrius Gaspar 2013 Canalport ave Radvilgis Juozas 4944 Magoun Ave, East Chicago, Ind. Ramon John 1317 Wentworth Ave, Chicago Heights Rankauskaitė Olesė 667 W 18 Street Rudelina Antonina 1934 S Union Av Runivas Petras 917 W 33 Str Runavicas Jonas 3071 Throop Str Runkelis Jonas 3254 S Morgan St Rusas Karolis 820 W 33 Place Sadowski Mike 4459 Wood st Saldukas Antanas 83 W 33 (?) Sarvinski Martin 83 — 13 Street, North Chicago. Satatis Al C-o Jona Gribas 4600 S. Paulina Str Saulevičius Leonas 4543 Marshallfield Szekevicius Juozapas 3312 S Halsted s Sickis Anton 4614 — 5 Ave (?) Simulinas J 134 10 St N Chicago III Skirmaut Fran 1502 S 50 Court K Skrupskis 1204 S Victoria, North Chicago, Ill. Slurzas Zygmantas 12227 Puron St, West Pullman Smitas J 1706 S Halsted St Smith Peter 102 W Ohio str Sobolewski William 4644 S Paulina Szekevicius Franciszka 4944 Morgan a Stacks Peter 10444 Indiana ave Starneckis Stanislas 844 — 88 place Statkevicius George 8737 Commercial avenue Stomkus Frank 610 W 18 Str Strolok C 731 W 16 St Strupyte Elzbieta 1607 N Ashland a Survilas Mikolas 320 E 14 Street Szatkus Johann 1765 Ogden ave Szatkus Jonas 4501 Hermitage ave Szivias Jonas 4554 S Rockwell str Szilaitis Vincent 1700 N Ashland Tamasietis Adam 3545 Emerald av Tarvanietis Simon 10334 Elbrook av Truskis Rapolas 1530 Arnold str Uspulievicius Anton 732 W. 9 St Vaiciulis Miss A 1646 W 47 Str Vaicius Ignacius 1008 S Canal St Vakekaitis 5001 Marshallfield ave Vaitiekia Augustinas 10616 Elbrook a Vaitkus Pili 4514 S Paulina str Vincentas Juozas 4549 Armitage st Valaitis Johann 1700 N Ashland av Virstis Kazimieras 314 Kensington a Vistart Anton 1122 S Halsted st Vojvoda Kazimieras 11223 Halsted s Waitkus Joseph 840 W 33 Str Waulis Longinas 10801 Michigan A Wassird A 4727 S Paulina str Zaldukas Juozas 1700 N Ashland Av Zankus Alex 143 West 45 place Zardeckis Kazimieras 1123 S Halsted Zeideris Juozapas 2334 Oakley ave Zemaletis Antanas 534 W 33 Str Zenkevicius John 2023 W Division St Zilius Vincenys 2021 Canalport av Zipryte Stanislova 670 W 18 Street Zolpe Anton 8716 Escanaba Ave Zukas F 212 W 47 Street.

Dr. A. L. Yuška
Gydytojas ir Chirurgas
1749 So. Halsted St, kampas
18-tos gatvės, Chicago, Ill.

LAIKE SAUSIO MĖNESIO
810 viršūnė \$8.00 iki \$4.00
Bridge work \$3.00 iki \$4.00
Societas Dentis Traukimas
Ištraukian 16 dentų
prie Baseno
Dentistys visai be
skausmo ir augalų
juos rekomenduoj-
ju — H. D. Wa-
terman, krautuvis,
4520 Evanston av.

BOSTON DENTISTS

135 State St, Kampas Adams.
Virš Pencock's, prieš "The Fair" krautuvis

Vyru Ligos

JEIGU Jūs kenčiate nuo tulų privatiškų ligų, jūs turite pasiduoti ir rankas specialisto, vieno, kuris turėjo metus patyrimo ir pasekmę gydymą astriose ir chroniškos ligose, įvairiose jų formose. Ne vienas nėra geriau įsirengęs, ir teikti jums pasekmes, kurių jūs norite už tokia žema kainą kaip galima trumpu laiku. Mano moksliškos metodos vadovauja, kitos — paseka.

Ar Jus Turite

NETYRAS KRAUJAS. Pasekmėnagai gydymo vėliausia metoda. Salvarsen (606) ir pasterizatas Neosalvarsen (914) suteikiamas be skausmo bei nepatogumų.
GONORRHOEA. Išgydymo, ir kaip galima greičiau laika mano metoda. Visi skausmai, patinėjimai ir deginimai sustingti ir atvedami į sveiką stovį atskirai ir atskirai.
VARICOCELE. Pralaukiamas be skausmo ir be pjūvio, be pūlių ir kitos skausmo jėmų. Šis kirmėlinas kaip susiklopiamas ir kruvi tankiai yra priežastis nustojimo gyvyje, kasdienis ir nuolatinis skausmas, mano pavyzdinių metodų.
PROSTATIC KLITUS — atnaujinama u mal, mano gydymas sumažina uždegimą ir atnaujiną ir daleidžia asgariams išuogų veikti savo veikimą atskirai.
MASTURBACIJA. — Jeigu Jūs kenčiate nuo pasodinių jaunųjų įvykių, pama-tykit mane tuojau, kuo anksčiau tuo geriau, pirm negu bus pervelis.
Mano gydymas skelbia, kuomet kiti negydo: Jėmų juos nebuvote gydytas, todėl ne atsiduoti ir rankas spechiloto, kuris turi gerai įrengta ofisą ir patyrusį, suteikti jums pasekmes, kurių jūs norite. Nežiurint kaip ilgal ir nuo ko jūs kenčiate, aš noriu padaryti jus į mano ofisą ir paversti man padėtinį, kaip aš galu jums padaryti. Mano X-ray egzaminacija dažniausiai atnauja, kurio kiti nepastebėjo, mano laboratorija ir valsty skyrus yra prirengtas iki mažiausio mažumo ir mano ofiso ualioho prietaisai suteikinti jums tu patį pasekmę, kurių jūs norite. Nėskite savo pinigų ligas be jėgimo pasekmę, aš nieko neruošiu už pastarimą ir visų egzaminacij, atskirai ir moksliškait man savo negales.

219 South Dearborn Street Prof. Doctor Boyd CHICAGO
Ofiso valandos: Kasdien 9 iki 1 ir 6 iki 8. Nedėliomis, nuo 10 iki 1 tikta

VIENATINIS REGISTRUOTAS RUSAS APIEKOPIUS ANT BRIDGEPORTO VYRAMS IR SAUGIEMS

Aktiniai nuko rūnuose nuo \$5.00 ir augčiau. Sidabro rūnuose nuo \$1.00 ir augčiau. Pritaikoma akinių udyje. Atiminkit: Galvos sepijimas, nervikimas, akių skaudėjimas, skausmas, ir tt. yra visaisiais įvairių ligų, kuris gali būti pralaukiamas geru akių prietaisais. Įvairniausia udyje, jei perli ar skauda akis. Jei jos raudonos, jei galva sops, jei blogai matyti, jei akis skauda, netek lieta, o žiokas pascios apiekoji, kur kiekvienam pritaikoma a-kvini udyje. Atiminkit kad nuo kolan gvarantuojan akinius ir klenkian koral prietaisam.
Jei Jūs sergate ir reikalaujate patarimo arba valsty, atskirai pas mane. Aš buvau ap-
tiektorius Rusijoj virš 10 metų. Aš duodu patarimus DKKAI. Galite uždaryti bile kokių raštukų valsty. Aš rekomenduoti tik GERUS akinius. Aš esu draugas žmonių. S. M. MESIROFF, 3149 SO. MORGAN ST. CHICAGO, ILL.

Dailės Mokykla

MOKINU mišrus, motery, vyrų ir vaikų chorus. Išmokiniu dainuoti solo, duetus, trio, kvartetus, kvintetus, sekstetus ir oktetus. Taipgi režisieruoju veikalus.

DUODU privatiškas lekcijas lavinimo balso, piano, vargonų, smuikų ir mandalinos. Valandos ir ofisų vietos sekandios: **Panedėliais** — Roselande, 10635 Eldbrooke ave., 1-mos lubos; nuo 4 iki 9:30 val. vak. **Seredomis** — West Side, 2512 Blue Island ave., 3-čios lubos; nuo 4 iki 9:30 v. vak. **Gyvenimo vieta** — 3146 So. Union ave.

STASYS TURSKIS, Mokytojas.

